

ФРОТИРКА-КОМПАНИ АД Делчево

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

за годината што завршува на 31 декември 2023 година и
Извештај на независните ревизори

Мај, 2024, Куманово

СОДРЖИНА

	Страна
Извештај на независните ревизори	1-4
Извештај за финансиска состојба	5
Извештај за сеопфатна добивка	6
Извештај за промените во главнина	7
Извештај за паричните текови	8
Белешки кон финансиските извештаи	9-36

ДОДАТОЦИ

Годишен извештај за работење на Друштвото во 2023 год.
Годишна сметка за 2023 год на ФРОТИРКА - КОМПАНИ АД
Скопје

КРИС КОНТО ЗА РЕВИЗИЈА И КОНСАЛТИНГ ТП

Ул.Белановска бр.50
1300 Куманово

Моб: (+389 78) 396-104
e-mail: kriskontorevizija@gmail.com

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

До акционерите на ФРОТИРКА-КОМПАНИ АД Делчево

Извршивме ревизија на приложените финансиските извештаи (стр.3 до 36) на ФРОТИРКА-КОМПАНИ АД Делчево (во понатамошниот текст “Друштвото”), што се состојат од Извештај за сеопфатна добивка, Извештај за финансиска состојба на 31 декември 2023 година, Извештај за промените во главнината, Извештај за паричните текови и Прегледот на значајни сметководствени политики и останати белешки кон финансиските извештаи.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиските извештаи кои не содржат материјално погрешни прикажувања како резултат на измама или грешка, избирање и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во дадените околности.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија на Република Северна Македонија и ревизорски стандарди кои се во примена во Република Северна Македонија. Овие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања, да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме разумно уверување дека финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува спроведување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од значајно погрешно прикажување во финансиските извештаи, настанато како резултат на измама или грешка. При проценувањето на овие ризици, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Друштвото со цел дизајнирање на ревизорски постапки коишто се соодветни на околностите, но не за цел на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата исто така вклучува и оценка за соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на сèвкупното презентирање на финансиските извештаи.

Веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

(продолжува)

КРИС КОНТО ЗА РЕВИЗИЈА И КОНСАЛТИНГ ТП

Ул.Белановска бр.50
1300 Куманово

Моб: (+389 78) 396-104
e-mail: kriskontorevizija@gmail.com

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

До акционерите на ФРОТИРКА-КОМПАНИ АД Делчево
(продолжение)

Мислење

Финансиските извештаи на Друштвото ја прикажуваат реално и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на ден 31 декември 2023 година на **ФРОТИРКА -КОМПАНИ АД ДЕЛЧЕВО** како и неговата финансиска успешност, паричните текови и промените во главнината за годината што завршува тогаш, изготвени во согласност со сметководствени стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Извештај за други правни и регулативни барања

Менаџментот на Друштвото е исто така одговорен за подготвување на годишниот извештај за работење на Друштвото за 2023 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали Годишниот извештај за работата е конзистентен со годишна сметка и финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2023 година. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работата е извршена во согласност со МСР 720, како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за Ревизија и е ограничена за известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работата се конзистентни со годишната сметка на ревидираните финансиски извештаи. Годишниот извештај за работата е конзистентен, од сите материјални аспекти, со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото ФРОТИРКА-КОМПАНИ АД Делчево за годината која завршува на 31 декември 2023 година.

Крис Конто Ревизија ТП

Кристина Младеновска
Овластен ревизор
Директор

Куманово
21. 05.2024 год.

Кристина Младеновска
Овластен ревизор

М. Кристина

М. Кристина

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА
На 31 декември 2023
(во илјади Денари)

СРЕДСТВА

Долгорочни средства

Недвижности, постројки и опрема
Нематеријални средства

Вкупно долгорочни средства

Тековни средства

Парични средства и еквиваленти на парични
средства
Побарувања од купувачи и останати краткорочни
побарувања
Залихи

Однапред платени трошоци за идни периоди
Вкупно тековни средства

ВКУПНО СРЕДСТВА

СОПСТВЕНИЧКА ГЛАВНИНА

Основна главнина (Уплатен капитал)

Резерви

Акумулирана добивка

Добивка за финансиската година

Вкупна сопственичка главнина

ОБВРСКИ

Долгорочни обврски

Долгорочни кредити

Долгорочна обврска за одложени даноци

Тековни обврски

Обврски кон добавувачи и останати тековни обврски

Обврски по краткорочни кредити

Вкупно тековни обврски

ВКУПНО ОБВРСКИ

**ВКУПНО ОБВРСКИ И СОПСТВЕНИЧКА
ГЛАВНИНА**

Белешка	2023	2022
	181.383	124.556
	26	38
	181.409	124.594
	8.380	30.495
	19.020	17.540
	146.127	154.279
	3.307	2.828
	176.834	205.142
	358.243	329.736
	196.352	196.352
	15.683	14.992
	13.103	13.103
	928	691
	226.066	225.138
	45.322	54.134
	-	-
	45.322	54.134
	22.171	25.060
	64.684	25.404
	86.855	50.464
	132.365	104.598
	358.243	329.736

Белешките кон финансиските извештаи се интегрален дел од овие финансиски извештаи.

Овие финансиски извештаи се одобрени од раководството на Друштво и се потпишани во негово име од

Извршен директор
Г-дин Дејан Станков

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
За Година што завршува на 31 декември 2023
(во илјади Денари)

	<u>Белешка</u>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Приходи			
Приходи од продажба	3.15;15	151.623	154.939
Останати оперативни приходи	3.15;16	20.241	8.324
Вкупни оперативни приходи		<u>171.864</u>	<u>163.263</u>
Ефекти од почетни и крајни залихи	17	2.107	13.981
Набавна вредност на продадени стоки	17.1	101	1.394
Потрошени материјали енергија и ситен инвентар	3.16;18	81.151	74.248
Транспортни и други услуги	3.16;19	7.042	6.058
Трошоци за амортизација	3.1;7	13.607	11.319
Трошоци за вработени	3.18;20	53.174	46.522
Други трошоци од оперативно работење	3.16;21	9.473	7.159
Вкупно оперативни трошоци		<u>166.655</u>	<u>160.681</u>
Добивка од оперативно работење		5209	2.582
Нето приходи/финансиски трошоци	22	<u>(3.694)</u>	<u>(1.723)</u>
Добивка пред оданочување		1.515	859
Данок на добивка	3.20;23	(587)	(168)
Нето добивка за година		<u>928</u>	<u>691</u>
Останата сеопфатна добивка пред оданочување			
Данок на добивка на останата сеопфатана добивка (10%)			
Нето сеопфатна останата добивка			
Сеопфатана добивка		<u><u>928</u></u>	<u><u>691</u></u>

Белешките кон финансиските извештаи се интегрален дел од овие финансиски извештаи.

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО ГЛАВНИНАТА
Година што завршува на 31 декември 2023

	<u>Основна Главнина</u>	<u>Законска резерва</u>	<u>Реинвестирана добивка</u>	<u>Акумулирана добивка</u>	<u>ВКУПНО</u>
На 1 јануари 2022	196.893	2.457	12.535	12.562	224.447
Нето добивка/загуба за годината	-	-	-	691	691
Зголемување на законска резерва	-	-			-
Усогласување на основна главнина		-	-		
На 31 декември 2022	196.893	2.457	12.535	13.253	225.138
Нето добивка загуба за годината	-	-	-	928	928
Останати резерви-реинвест.	-	-	691	(691)	-
Исплатена дивиденда	-	-	-	-	-
На 31 декември 2023	196.893	2.457	13.226	13.490	226.066

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат составен дел на овие финансиски извештаи.

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
Година што завршува на 31 декември 2023
(Во илјади денари)

Позиција	2023	2022
А) Готовински текови од деловни активности	17.839	18.332
Добивка /загуба по оданочувањето	928	691
Амортизација	13.607	11.319
Намалување(зголемување) на залихи	8.152	4.820
Побарувањата од купувачите и останати краткорочни побарувања	(1.480)	11.213
Одложени трошоци за идни периоди	(479)	(1.735)
Обврски спрема добавувачи и останати краткорочни обврски	(756)	(5.800)
Одложени приходи за идни периоди	(2.133)	(2.176)
Б) Готовински текови од инвестициони активности	(70.422)	(1.151)
Директни набавки на материјални и нематеријални средства	(70.422)	(1.151)
Продажба-пренос на основни средства	-	-
Дадени аванси за нематеријални средства	-	-
В) Готовински текови од финансиски активности	30.468	10.299
Исплата на дивиденда		
Зголемување (намалување) на долгорочни кредити	(8.812)	32.181
Зголемување(намалување) на краткорочни кредити	39.280	(21.892)
Зголемување (намалување) на парични средства	3.7;8	27.480
Парични средства на почетокот на годината	3.7;8	30.495
Парични средства на крајот на годината	3.7;8	8.380
		30.495

*Белешките кон финансиските извештаи
 претставуваат составен дел на овие финансиски извештаи.*

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023
1 . ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ДРУШТВОТО

Акционерско Друштво за производство и промет со фротир производи ФРОТИРКА-КОМПАНИ АД Делчево (во натамошниот текст “Друштвото,”) е основано на 28 декември 1999 година и запишано во Трговскиот регистар при Централен регистар на Република Северна Македонија како акционерско друштво.

Седиште на Друштвото е во Делчево на улица Индустриска број 21.

Приоритетна дејност на Друштвото е 13.92 Производство на готови текстилни производи освен облека. Евидентирани се дејности и во надворешниот трговски промет.

Просечен број на вработени со 31 декември 2023 година изнесува 106 (2022; 118).

Управувањето и раководењето на Друштвото е регулирано со Статутот на ФРОТИРКА КОМПАНИ АД Делчево. Согласно одредбите на Статутот, Друштвото има едностепен систем на управување и тоа:

- а) Собрание на акционери и
- б) Одбор на Директори

Одборот на Директори го сочинуваат извршни и неизвршни членови. За овластено лице на Друштвото е именуван Дејан Станков – Извршен член на Одбор на Директори-Координатор.

Име и презиме	Извршни/ неизвршни директори во ОД
Дејан Станков	Извршен член на Одбор на директори Координатор
Асен Димчов	Неизвршен член во Одбор на директори-Претседател на Одбор на директори
Борис Манчевски	Неизвршен член во Одбор на директори
Стојне Станков	Неизвршен член во Одбор на директори

Акционерски капитал

Согласно изводот од сметката, односно Акционерската книга на ФРОТИРКА-КОМПАНИ АД Делчево која се води при Централниот депозитар за хартии од вредност на Република Северна Македонија, Друштвото има издадено вкупно 63.495 обични акции во сопственост на 19 иматели од кои 14 иматели се правни лица и 5 иматели се физички лица. Вредноста на издадените акции е како што е прикажано во табелата.

Вид на хартии од вредност	Број на обични акции	Номинална вредност во ЕУР	Вкупен износ во ЕУР	Вкупен износ во денари
обични акции во износ од	63.495	51,13	3.246.499,35 EUR	196.352.362 денари

2. ОСНОВА ЗА СОСТАВУВАЊЕ И ПРЕЗЕНТИРАЊЕ
НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**Основа за подготовка и презентација за финансиските извештаи**

Друштвото ја води својата сметководствена евиденција и ги подготвува своите финансиски извештаи во согласност со одредбите 469, став 3 од Законот за Трговски друштва на Република Северна Македонија (Сл.весник на Р.М. бр.28/04.....61/2023) и Правилникот за водење сметководство (Сл.весник на Р.С.М. 159/2009, 164/2010 и 107/2011). Според овој Правилник, Друштвото ги подготвува своите финансиски извештаи во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) вклучувајќи ги и Толкувањата на постојниот комитет за толкување (ПКТ) и Толкувања на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување утврдени од одборот за меѓународни сметководствени стандарди (КТМФИ) издадени од 1 јануари 2009 година.

Овие сметководствени политики се прикажани подолу во Извештајот. Истите се конзистентно применети во презентираниите периоди, освен ако не е поинку објаснето.

Финансиските извештаи на Друштвото се прикажани во илјади македонски денари. Денарот претставува официјална валута на известување во Република Северна Македонија.

Онаму каде што е потребно, споредбените податоци се прилагодени и усогласени со цел да одговараат на извршената презентација во тековната година.

2.2 Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се изготвени со примена на принципот на пресметковна основа во сметководството, според кој принцип, ефектите на трансакциите и другите настани се признаваат кога ќе настанат (а не кога ќе се примаат или платат пари или парични еквиваленти).

2.3 Користење на проценки и расудувања

При подготвување на финансиските извештаи Друштвото применува одредени сметководствени проценки. Одредени ставки во финансиските извештаи кои не можат прецизно да се измерат се проценуваат. Процесот на проценување вклучува расудувања засновани на последните расположливи информации.

Проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на средствата, објективната вредност на побарувањата, односно нивната наплатливост.

Во текот на периодите одредени проценки можат да се ревидираат доколку се случат промени во врска со околностите на кои била заснована проценката или како резултат на нови информации, поголемо искуство или последователни случувања.

Ефектите од промените во сметководствените проценки се вклучуваат во утврдување на нето добивка или загубата во периодот на промената или во идните периоди доколку промената влијае на истите.

2.4 Континуитет во работењето

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на претпоставката на континуитет на работењето, односно дека Друштвото ќе продолжи да работи во догледна иднина. Друштвото нема намера ниту потреба да го ликвидира или материјално да го ограничи опсегот на своето работење. Коефициент на обрт на залиха е во рамки на индустријата во која припаѓа Друштвото.

Задолженоста а со тоа и зависноста од деловните банки е зголемена на 44,23% во споредба со 35,32% од претходната година.

Менаџмент на компанијата е убеден дека ќе биде во можност да ги финансира деловните активности во текот на 2024 година преку интерно генерирани паричните текови и управување на кредитните услови со главните добавувачи. Друштвото ги извршува своите активности и ги исполнува обврските кон трети страни кои што достасуваат, не должи кон државата и успешно ги исплатува обврските кон вработените без намалување на своите активности.

2. ОСНОВА ЗА СОСТАВУВАЊЕ И ПРЕЗЕНТИРАЊЕ
НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ (ПРОДОЛЖУВА)
2.4 Континуитет во работењето (продолжува)

Овие финансиски извештаи се подготвени врз основа на претпоставка за неограничен континуитет во деловното работење на Друштвото односно дека средствата и обврските на Друштвото ќе можат да бидат реализирани во нормалниот тек на деловните активности на Друштвото. Менаџментот на друштвото ги потврди своите намери и планови за подобрување на финансиската состојба на друштвото во блиска иднина.

Акционерите на Друштвото исто така имаат намера да продолжат со поддршка на Друштвото во неограничена иднина. Сепак, способноста на Друштвото да продолжи со своите деловни активности во неограничен континуитет ќе зависи пред се од можноста за изнаоѓање на континуирани извори на финансирање.

Овие финансиски извештаи не ги земаат во предвид корекциите и рекласификациите на евидентираниите износи на средствата и обврските кои што би биле неопходни доколку Друштвото не би продолжило со своите деловни активности во неограничена иднина

2.5 Споредбени показатели

Финансиските извештаи за годината што завршува на 31.12.2022 година се ревидирани.

Основните сметководствени политики применети при составување на финансиските извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2023 година се изнесени во резимето на значајните сметководствени политики наведени во текстот од оваа белешка.

3.ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

3.1 Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентираат по набавна вредност од датумот на набавка. Трошоците за редовно одржување и поправки на недвижностите, постројките и опремата се евидентираат на товар на деловните трошоци во моментот на нивното настанување.

Амортизацијата се пресметува врз основа на праволиниска метода, со примена на пропишани стапки, превземени од Уредбата за начинот на пресметка на амортизацијата односно отпис на вредноста на материјалните и нематеријалните средства и Номенклатурата за средства и групата на која и припаѓаат.

Амортизацијата претставува систематска распределба на амортизирачкиот износ за време на корисниот век на употреба на средството. Недвижностите, постројките и опремата се амортизираат поединечно, се до нивниот целосен отпис. На инвестициите во тек се до моментот на ставање во употреба не се пресметува амортизација.

Во продолжение се дадени годишни стапки за амортизација, превземени од Номенклатурата, применети на некои позначајни ставки на недвижности, постројки и опрема на Друштвото.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Згради	2.5%	2.5%
Мебел и деловен инвентар	20%	20%
Компјутери	25%	25%
Деловен инвентар	10%	10%
Транспортни средства	25%	25%

3.2 Нематеријални средства

Едно средство се признава за нематеријално кога е сигурно дека субјектот го поседува истото, може да го идентификува и кое нема физичка содржина. Почетно мерење на едно нематеријално средство е според набавната вредност што ја сочинуваат трошоците за негово стекнување, а тоа се износот на исплатените парични средства или еквиваленти на парични средства во моментот на неговото стекнување

3.3 Оштетувања на нефинансиски средства

Средствата подложни на амортизација се проверуваат од можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени укажуваат дека евидентираните износ на средствата не може да се надомести. Кога евидентираните износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата. Загубите од оштетување, кои ја претставуваат разликата помеѓу сегашната вредност и надоместливата вредност на материјалните и нематеријалните средства, се искажуваат во Извештајот за сеопфатна добивка согласно МСС 36 Оштетувања на средствата.

Оштетените нефинансиски средства се оценуваат на секој извештаен датум за да се утврдат можните надоместувања и оштетувања.

3.4 Вложувања во подружници

Стекнувањето на подружници се евидентира според методот на набавна вредност намалено за обезвреднување, при што трошокот за стекнувањето претставува објективна вредност на дадените средства, издадените влогови или превземените обврски на датумот на стекнувањето, вклучително и непосредните расходи направени за целите на стекнувањето. Последователно, вложувањето во подружниците се евидентира по нивната набавна вредност намалена за евентуалното обезвреднување Друштвото нема вложување во подружници.

3.3 ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ – (ПРОДОЛЖУВА)

3.5 Известување по сегменти

Деловен сегмент претставува група на средства и деловни активности за обезбедување на производи и услуги, кои се подложни на ризици различни од оние кај други деловни сегменти. Географскиот сегмент пак обезбедува производи и услуги во рамки на одредено економско опкружување подложно на ризици различни од оние кај другите географски сегменти.

3.6 Финансиски средства

Друштвото ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, кредити и побарувања и финансиски средства расположливи за продажба. Класификацијата зависи од целите за набавка на финансиските средства. Раководството ги класифицира финансиските средства во моментот на нивното првично признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби се финансиски средства наменети за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел да се продаде во краток рок. Средствата во оваа категорија се класифицираат како тековни средства. Друштвото нема средства класифицирани во оваа категорија на датумот на извештајот за финансиска состојба.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или детерминирани плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се вклучени во тековните средства, освен за оние кои доспеваат во период подолг од 12 месеци од датумот на извештајот за финансиска состојба. Кредитите и побарувањата на Друштвото на датумот на извештајот за финансиска состојба се состојат од побарувања од купувачи и останати побарувања како и парични средства и еквиваленти.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативи, кои се класифицирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Тие се вклучуваат во не-тековните средства освен доколку Раководството има намера да го отуѓи вложувањето во рок од 12 месеци од датумот на издавање на Извештајот за финансиска состојба. Друштвото нема средства класифицирани во оваа категорија.

Признавање и мерење на финансиските средства

Набавките и продажбите на финансиските средства се евидентираат на датумот на трансакцијата – датумот на кој што Друштвото има обврска да го купи или продаде средството.

Сите финансиски средства кои не се евидентираат по објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат според објективната вредност зголемена за трошоците на трансакциите.

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка. Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ – (ПРОДОЛЖУВА)

3.6

Финансиски средства (продолжува)

Последователно мерење

Финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентирани по нивната објективна вредност. Кредитите и побарувањата се евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

Добивките и загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во Извештајот за сеопфатна добивка како останати нето добивки / (загуби) во периодот кога настануваат. Промените на објективната вредност на монетарните и не-монетарните вложувања класифицирани како расположливи за продажба се признаваат во капиталот.

Кога вложувањата класифицирани како расположливи за продажба се продаваат или се оштетени, акумулираната корекција на објективната вредност признаена во капиталот се вклучува во Извештајот за сеопфатна добивка како добивка / (загуба) од вложувања.

Каматите на вложувањата во хартии од вредност расположливи за продажба се пресметуваат со употреба на методата на ефективна камата и се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка како дел од останатите приходи. Дивидендите на вложувањата во инструменти на капиталот расположливи за продажба се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка како дел од останатите приходи и кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденди.

Објективните вредности на котираните вложувања се базираат на тековните цени на котација. Доколку пазарот за некое финансиско средство не е активен (и за некотираните хартии од вредност), Друштвото утврдува објективна вредност по пат на употреба на техники на проценка.

Оштетување на финансиски средства

На секој датум на Извештајот за финансиска состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. Кај вложувањата расположливи за продажба, значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под неговата набавна вредност претставува индикатор дека средството е оштетено.

Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба – измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност, намалена за загубата поради оштетување на тоа финансиско средство претходно признаена во Извештајот за финансиска состојба, се отстранува од капиталот и се признава во Извештајот за сеопфатна добивка. Загубите поради оштетување признаени во Извештајот за сеопфатна добивка за вложувањата во инструменти на капиталот не се надоместуваат преку Извештајот за сеопфатна добивка. Тестирањето за оштетување на побарувањата од купувачите е објаснето во продолжение на Белешката 3.8.

3.7 Пари и парични еквиваленти

Парични средства се состојат од паричните средства во готово во благајната, денарските средства на жиро сметките на Друштвото кои се водат кај деловните банки искажани според нивната номинална вредност, како и останати високо ликвидни вложувања со иницијална доспеаност до три месеци или помалку кои се моментално конвертибилни во познати парични износи и се изложени на незначаен ризик од промена на вредноста.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ – (ПРОДОЛЖУВА)

3.8 Побарувања од купувачи и останати побарувања

Побарувањата од купувачи иницијално се признаваат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка, нето од резервирањето поради оштетување. Резервирање поради оштетување се пресметува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да може да ги наплати сите побарувања според нивните оригинални услови на плаќање.

Значителни финансиски потешкотии на должникот, веројатноста за стечај или финансиско реорганизирање како и пролонгирање или неможност за плаќање претставуваат индикатори дека побарувањата од купувачи се оштетени.

Износот на резервирањето претставува разлика помеѓу евидентирираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка. Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат.

Евидентирираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во Извештајот за сеопфатна добивка. Во случај на ненаплатливост на побарувањето истото се отпишува наспроти неговото резервирање. Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признава како тековна добивка во Извештајот за сеопфатна добивка

3.9 Активни временски разграничувања

Однапред платените трошоци за идни периоди се искажуваат како активни временски разграничувања, а се пресметуваат во трошоци на периодот за кој се однесуваат.

Приходите кои се пресметани во корист на тековниот период, а немаат елементи за да се искажат како побарување, се искажуваат како активни временски разграничувања.

3.10 Залихи

Залихите на Друштвото се состојат претежно од залихи на готови производи, недовршено производство, значителен дел на суровини и материјали, незначителен дел на резервни делови и трговска стока. Залихите на суровините и материјали, како и залихите на трговската стока се искажуваат по набавна вредност, односно залихите се вреднуваат по метод на набавни цени. Набавната вредност се состои од набавна цена, неповратни даноци, трошоци за превоз и други трошоци кои настанале во врска со набавката.

Залихите на трговска стока се искажуваат по набавна вредност, односно по нето реализациона вредност, во зависност од тоа која е пониска.

Залихите на материјали се искажуваат по набавна цена, заедно со трошоците направени при нивната набавка (царина, даноци, шпедитерски трошоци, транспортни трошоци). Потрошокот се врши според методот на просечни цени.

Ситниот инвентар, амбалажата и автогумите се отпишуваат 100% со ставање во употреба.

Залихите на недовршено производство и готовите производи се водат по плански цени со што на крај на пресметковниот период се искажуваат во висина на производните трошоци кои се пониски од нето реализационите цени.

Застарени залихи

Застарените залихи се отпишуваат по пат на исправка на вредноста до нето реализационата вредност, врз основа на проценка на менаџерскиот тим за потенцијални оштетувања на вредноста на залихите, или доколку станале во целост или делумно оштетени.

3.11 Капитал

Основна главнина

Основната главнина се признава во висина на номиналната вредност на запишаниот и уплатени капитал. Основната главнина на Друштвото ФРОТИРКА-КОМПАНИ АД Делчево евидентирана во книговодството на Друштвото е усогласена со акционерскиот капитал запишан во Ц.Р.М.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ – (ПРОДОЛЖУВА)

3.11 Капитал (продолжува)

Задолжителна резерва

Друштвото има задолжителна резерва, како општ резервен фонд, која се формира по пат на зафаќање на 5% од нето добивката. Издвојувањето се врши сè до моментот додека резервата не достигне износ кој е еднаков на една десетина од основната главнина, односно до моментот кога резервите ќе го достигнат износот кој го утврдуваат акционерите на Друштвото.

До достигнување на законскиот минимум, оваа резерва може да се користи само за покривање на загуба, а кога ќе го надмине предвидениот минимум, вишокот може да се користи, по претходно донесена одлука на собрание на акционери, и за дополнување на износот утврден за исплата на дивиденди.

3.12 Обврски по кредити и други позајмици

Обврските по кредити се евидентирани на основа на нето добиените средства од деловните банки, намалени за трошоците на трансакцијата. Трошоците за позајмување се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка во период за кој се однесуваат. Последователно обврските по кредити се вреднуваат според амортизирана набавна вредност врз основа на ефективна каматна стапка.

Обврските по кредити се класифицираат како краткорочни доколку се очекува да бидат подмирени во нормалниот деловен циклус на работење на Друштвото, односно доколку доспеваат во период не подолг од 12 месеци од денот на Извештајот за финансиската состојба. Сите останати обврски по кредити се класифицираат како долгорочни.

3.13 Обврски кон добавувачи

Обврски кон добавувачите се прикажани како нето вредности, а се проценети по нивна номинална вредност. Неизмирениите обврски спрема добавувачите се отпишуваат по основ на застареност и врз основа на одлука донесена од раководството. Износите на отпишани обврски се признаваат како останати приходи во Извештајот за сеопфатна добивка.

3.14 Пасивни временски разграничувања

На товар на пресметковниот период се пресметуваат и трошоци за кои не постојат соодветни сметководствени исправи за да можат да се признаат како обврска, а за кои со сигурност може да се утврди дека се однесуваат на тековниот пресметковен период.

Приходите за кои нема услови за признавање во тековниот пресметковен период, се одложуваат преку временски разграничувања за идни периоди.

3.15 Политика на признавање на приходи

Приходи од продажба на производи се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка кога значајни ризици и користи од сопственоста се пренесени на купувачот и не постои значајна неизвесност за наплата и можно враќање на производите.

Цените на стоките, производите и услугите на Друштвото во најголем дел се слободно формираат според понудата и побарувачката на пазарот.

Приходи од продажба на производи и стоки

Приходот од продажба на производи и стоки се признава во моментот на испорака до корисникот, кога корисникот ги прифаќа стоките, а наплатливоста на поврзаните побарувања е разумно обезбедена.

Приходи од обезбедување на услуги

Приходот од обезбедување на услуги се евидентира според степенот на завршување кога истиот може со сигурност да биде измерен. Степенот на завршување се одредува врз основа на проверка на извршената работа.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ – (ПРОДОЛЖУВА)**3.15 Политика на признавање на приходи (Продолжува)***Приход од наемнини*

Приходот од наемнини, намален за евентуално признаените дисконти, се евидентира во периодот на настанување во согласност со суштината на договорот.

Приходи од камата

Приходот од каматата се евидентира пропорционално на времето што го рефлектира ефективниот принос на средствата.

Приходи од дивиденди

Приходот од дивиденди се признава кога ќе се обезбеди правото за примање на исплата.

3.16 Политика на признавање на расходи

Расходите произлегуваат од основната дејност на Друштвото настанати од трговија на големо и мало со производи од фротир, се признаваат доколку е веројатно дека Друштвото има сегашна обврска и истата може веродостојно да се измери.

Расходите од камати се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка за периодот за кој се однесуваат, независно дали се платени или не.

3.17 Трансакции во странска валута

Трансакциите настанати во странска валута се искажуваат во денари со примена на официјалните курсеви на Народна Банка на Република Северна Македонија кои важат на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажуваат со примена на официјални курсеви кои важат на денот на составувањето на Извештајот на финансиската состојба.

Нето позитивни и негативни курсни разлики, кои произлегуваат од конверзија на износите искажани во странска валута, се вклучуваат во Извештајот за сеопфатна добивка во периодот на настанување.

Официјалните девизни курсеви користени при искажувањето на билансните позиции деноминирани во странска валута, на 31 декември 2023 и 2022 се следните:

В а л у т а	31 декември 2023	Во денари 31 декември 2022
ЕУР	61,4950	61,4932
УСД	55,6516	57,6535

3.18 Користи на вработените

Друштвото учествува во пензискиот фонд со уплатување на определени придонеси утврдени со домашната легислатива. Придонесите, кои зависат од висината на платите, се уплатуваат во Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Република Северна Македонија.

Сите краткорочни користи на вработените се признаваат како расход и обврска во висина на недисконтираниот износ на користи.

Друштвото исто исплаќа двократен износ од просечно исплатена нето плата во Република Северна Македонија како отпремнина во случај на заминување во старосна пензија. Друштвото нема резервирано средства за ваквите отпремнини, бидејќи смета дека истите нема да имаат значаен ефект врз финансиските извештаи.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ – (ПРОДОЛЖУВА)**3.19 Наем**

Друштвото признава постоење на договор за наем врз основа на суштината на договор во зависност од тоа дали исполнувањето на договорот зависи од употребата на специфичното средство или средства или договорот пренесува право за употреба на средството

Друштвото како закупец

Финансиски наем е тековен закуп на средство кој на Друштвото суштински му ги пренесува ризиците и бенифициите поврзани за сопственоста на предметот на наем. Закупените средства се капитализираат во моментот на отпочнувањето на наемот по нивната објективна вредност или ако е пониска, тогаш по сегашната вредност на минималните наем плаќања. Наем плаќањата се распределени помеѓу финансиските давачки и намалувањето на наем обврските со цел а се постигне константна каматна стапка за останатиот износ на обврската. Финансиските давачки се наплаќаат директно од приходот. Капитализираните средства за наем се амортизираат според пократкиот од проценетиот работен век на средството или според наем периодот, ако не постои реална сигурност дека Друштвото ќе стекне сопственост над средството до крајот на наем периодот. Друштвото нема класифицирани средства во оваа категорија.

Исплатите на оперативен наем се признаваат како трошок на правопрпорционална основа во текот на наем периодот. Поврзаните трошоци како што се трошоци за одржување и осигурување се признаваат во периодот на нивното настанување.

Друштвото се јавува како закупец и генерира трошоци од оперативен наем во 2023-та година.

Друштвото како закуподавач

Наемот каде Друштвото суштински ги задржува сите ризици и бенифиции од сопственоста на средството се класифицира како оперативен наем. Иницијалните директни трошоци кои се јавуваат при договорите за оперативен наем во извештај за финансиска состојба се презентираат како одложени трошоци и се признаваат како добивки/загуби во текот на наем периодот на иста основа како приход од наемнини. Непредвидените наемнини се признаваат како приход во периодот во кои се јавиле. Однапред платените наемнини се признаваат како одложен приход.

Друштвото се јавува како закуподавач и генерира приходи од оперативен наем.

3.20 Тековен и одложен данок од добивка

Данок на добивка се пресметува согласно одредбите на релевантните законски прописи во Република Северна Македонија. Плаќањето на месечниот данок се врши аконтативно. Крајниот данок по стапка од 10% се пресметува на основа на остварената добивка зголемена за непризнаени расходи и намалена за даночен кредит од претходен период (2022 година: исто)

Даночните обврзници кои ќе вршат исплати на акумулирани добивки остварени во периодот од 2009 до 2013 година за дивиденди и други распределби од добивката имаат обврска да пресметаат и платат данок на добивка.

Одложениот данок од добивка се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот данок од добивка се користат тековните важечки даночни стапки.

Одложениот данок од добивка се товари или одобрува во тековните добивки или загуби, освен доколку се однесува на ставки кои директно го третираат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот.

Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочлива добивка.

Со состојбата на 31 декември 2023 година, Друштвото нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат временни разлики на овие датум.

3.ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ – (ПРОДОЛЖУВА)**3.21 Резервирања**

Резервирање се признава кога Друштвото има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на Извештајот за финансиска состојба и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската. Резервирања не се признаваат за идни загуби од работење.

3.22 Распределба на дивиденди

Дивидендите се признаваат како обврска и се одземаат од капиталот во периодот во кој се одобрени од страна на Собрание на акционери. Дивидендите за годината што се прогласуваат по дата на изготвување на Извештајот за финансиската состојба, се обелоденуваат како настан по дата на Извештајот за финансиска состојба.

3.23 Превземени и неизвесни обврски

Неизвесни обврски се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Со состојба на 31.12.2023 година Друштвото има неизвесни обврски во однос на недвижностите дадени под хипотека како гаранција за отплата на позајмица со камата према Шпаркасе Банка АД Скопје и Прокредит Банка АД Скопје (Види Белешка 24).

Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во финансиските извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на Извештајот за финансиска состојба и кога може да се направи разумна проценка на износот на загубата.

3.24 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект. Друштвото нема трансакции со поврзани страни, бидејќи нема вложување во подружници и други друштва и нема значајно влијание во донесување на деловни одлуки во други субјекти.

3.25 Настани по датумот на известување

Настаните по датумот на известување кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на Друштвото на денот на Извештајот за финансиска состојба (настани за кои може да се врши корегирање) се рефлектирани во финансиските извештаи. Настаните по датумот на известување за кои не може да се врши корегирање се прикажуваат во белешките во случај кога се материјално значајни.

4. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ И УПРАВУВАЊЕ СО ИСТИТЕ**Фактори на финансиски ризици**

Деловните активности на Друштвото се изложени на различни ризици од финансиски карактер, вклучувајќи ризик од кредитирање и ризиците поврзани со ефектите од промените во девизните курсеви и каматните стапки. Управувањето со ризици на Друштвото се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на Друштвото.

Управувањето со ризици на Друштвото го врши Раководството, врз основа на претходно одобрени писмени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики, ризикот од каматни стапки, ризикот од кредитирање, употребата на вложувањата и пласманите на вишокот ликвидни средства.

4.1 Кредитен ризик

Основните финансиски средства на Друштвото се парични средства во банки и побарувања од купувачите кои ја претставуваат максималната изложеност по основ на кредитен ризик.

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога неговите купувачи нема да бидат во состојба да ги исполнат своите обврски за плаќање.

Друштвото има политики со цел да се обезбеди дека продажбата на готовиот производ се врши на клиенти со соодветна кредитна историја. Друштвото има политики кои го ограничуваат износот на кредитната изложеност на неговите клиенти.

За избегнување на овој вид ризик Друштвото има своја деловна политика која ја спроведува преку соодветна служба која ги контролира наплатите, спроведува компензации со купувачите покренување на судски спорови, вонсудски спогодби и слично, со истовремена примена на соодветни мерки за спречување на продолжување на роковите за наплата на побарувањата.

Изложеност на друштвото на кредитен ризик во најголем дел се однесуваат на побарувања од купувачите и други побарувања. Кај Друштвото не постои материјално значајна концентрација на кредитен ризик поради ограничување на соработка и избор на клиенти со солидна кредитна историја и нивна дисперзија во различни региони од земјата и пошироко во регионот

Евидентираната вредност на финансиските средства признаени на датата на извештајот на финансиската состојба, кои се прикажани во следната табела:

	2023 (000 мкд)	2022 (000 мкд)
Класи на финансиски средства-евидентирана вредност		
Краткорочни финансиски вложувања	-	-
Побарувања од купувачи и ост.побарувања	22.327	20.368
Парични средства и еквиваленти	8.380	30.495
	30.707	50.863

4.2 Ризик од ликвидност

Претпазливо управување со ризик од ликвидност имплицира одржување на доволно готовина и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на кредити и можност за навремена наплата на износите на побарувања од купувачи во рамките на договорените услови. Како резултат на динамичниот карактер на дејноста на Друштвото, Раководството настојува да обезбеди флексибилни извори на средства преку расположливи кредитни линии.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023
4. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ И УПРАВУВАЊЕ СО ИСТИТЕ (продолжува)
4.2 Ризик од ликвидност(продолжува)

Табелите во продолжение ја прикажуваат преостанатата договорена доспеаност на финансиските обврски и средствата на Друштвото.

	31 декември 2023			
	Тековни До 12 месеци (000 мкд)	Нетековни 1 до 2 години (000 мкд)	2 до 5 години (000 мкд)	Покасно од 5 години (000 мкд)
Финансиски средства				
Краткорочни финансиски вложувања	-	-	-	-
Побарувања од купувачи и ост.побарувања	22.327	-	-	-
Парични средства и еквиваленти	8.380	-	-	-
	30.707			
Финансиски обврски				
Долгорочни/Краткорочни кредити	(75.470)	(10.268)	(17.114)	(7.154)
Добавувачи и останати обврски	(22.171)			
	(97.641)	(10.268)	(17.114)	(7.154)
Нето	(66.934)	(10.268)	(17.114)	(7.154)

	31 декември 2022			
	Тековни До 12 месеци (000 мкд)	Нетековни 1 до 2 години (000 мкд)	2 до 5 години (000 мкд)	Покасно од 5 години (000 мкд)
Финансиски средства				
Краткорочни финансиски вложувања	-	-	-	-
Побарувања од купувачи и ост.побарувања	20.368	-	-	-
Парични средства и еквиваленти	30.495	-	-	-
	50.863			
Финансиски обврски				
Долгорочни/Краткорочни кредити	(25.404)	(15.796)	(20.867)	(17.471)
Добавувачи и останати обврски	(25.060)			
	(50.464)	(15.796)	(20.867)	(17.471)
Нето	399	(15.796)	(20.867)	(17.471)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023
4. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ И УПРАВУВАЊЕ СО ИСТИТЕ (продолжува)
4.3 Пазарни ризици
4.3.1 Ризик од курсни разлики

Друштвото има деловни активности на меѓународните пазари, и е изложена на ризик од курсни разлики кој се јавува од изложеноста кон различни валути, посебно во однос на Еврото и Доларот. Друштвото не користи инструменти за обезбедување од ризик од курсни разлики. Раководството на Друштвото е одговорно за одржување на соодветна нето позиција за секоја валута поединечно, како и вкупно за сите валути.

Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Друштвото деноминирани во странски валути е како што следи:

Средства		2023 (000 мкд)	2022 (000 мкд)
Парични средства и еквиваленти	ЕУР	8.241	2.521
Финансиски побарувања и депозити	ЕУР	-	-
Побарувања од купувачи во странство	ЕУР	10.596	9.762
		18.837	12.283
Обврски			
Обврски кон добавувачи во странство	ЕУР	3.448	5.419
Кредити со камата	ЕУР	110.006	78.154
		113.454	83.573
Анализа на сензитивноста на странски валути			
	Нето износ	+1%	2023
Добивка или загуба	(71.290)	(713)	-1% 713
	Нето износ	+1%	2022
Добивка или загуба	(94.617)	(946)	-1% 946

Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот на странската валута за 1% соодветно. Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку денарот ја намали/зголеми својата вредност во однос на странските валути за +/- 1% .

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023
4. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ И УПРАВУВАЊЕ СО ИСТИТЕ (продолжува)
4.3 Пазарни ризици (продолжува)
4.3.2 Ризик од каматни стапки врз готовинските текови и објективната вредност

Ризик од каматни стапки претставува ризик дека објективаната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти ќе имаат промени поради промени во вредноста на пазарните каматни стапки. Друштвото е изложено на ризици поради промени на пазарните каматни стапки од причина што има долгорочни обврски по основ на кредити со варијабилни каматни стапки. Раководството на Друштвото во најголема мера е одговорно за дневно следење на состојбата на ризикот од нето каматни стапки и одредува лимити за намалување на потенцијалот од каматна неусогласеност.

	2023	2022
Финансиски средства		
<i>Некаматносни</i>		
Побарувања од купувачи и ост. побарувања	22.327	20.368
Финансиски побарувања		
Готовина во благајна	268	601
	22.595	20.969
<i>Со фиксна каматна стапка</i>		
Парични средства и еквиваленти	8.112	30.495
Депозити		
	8.112	30.495
	30.707	51.464
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни</i>		
Добавувачи и останати обврски	22.121	25.060
Одложени даночни обврски	-	-
	22.121	25.060
<i>Со променлива каматна стапка</i>		
Кредити со камата	110.006	78.154

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

			2023
	Нето износ	2%	-2%
Со променлива каматна стапка	45.322	906	(906)
			2022
	Нето износ	2%	-2%
Со променлива каматна стапка	78.154	1.563	(1.563)

Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување / намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку каматните стапки би биле повисоки/ пониски за 2%. Друштвото е изложено на ризици поради промени на пазарните каматни стапки од причина што долгорочни обврски по основ на кредити со варијабилни каматни стапки.

Друштвото во ревидираниот период има користено долгорочни комерцијални кредити од деловните банки. Дневната ликвидност Друштвото ја одржува со сопствени средства. Задолженоста по користените краткорочни кредити се држи под контрола на менаџментот и изложеност на ризик од промена на каматни стапки е значителен.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023
4. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ И УПРАВУВАЊЕ СО ИСТИТЕ (продолжува)
4.4 Ризик при управување со капитал

Целите на Друштвото при управување со капиталот се овозможување на Друштвото да продолжи со понатамошна континуирана работа со цел да обезбеди приход за сопствениците и бенефиции за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот за намалување на трошокот на капиталот.

Со цел да се одржи или прилагоди структурата на капиталот, Друштвото може да изврши корекција на износот на дивиденди исплатени на основачите да врати капитал на основачите да издаде нови удели или да продаде средства за да го намали долгот.

Показател на задолженост

Структурата на изворите на финансирање на Друштвото се состои од обврски, кои ги вклучуваат кредити обелоденети во Белешка 12 и 14, пари и парични еквиваленти и главнина која се состои од уплатен капитал, ревалоризациони резерви, останати резерви и акумулирана добивка.

Раководството ја анализира структурата на изворите на финансирање на годишна основа како однос на нето обврските по кредити во однос на вкупниот капитал. Нето обврските по кредити се пресметани како вкупни обврски по кредити намалени за износот на паричните средства и паричните еквиваленти.

Менаџментот на Друштвото ФРОТИРКА-КОМПАНИ АД Делчево врши редовно следење на ликвидноста и општа задолженост на Друштвото во поглед на обврските спрема добавувачите обврските спрема деловните банки и успева ризикот од кредитната задолженост да го држи под контрола.

Показателот на задолженоста на крајот на годината е прикажан како што следи:

	2023	2022
Каматоносни кредити	100.006	79.538
Парични средства и парични еквиваленти	(8.380)	(30.495)
Нето обврски	91.626	49.043
Сопственичка главнина	226.066	225.138
	40,53 %	21,78 %

Проценка на објективна вредност

Објективаната вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена по нормални комерцијални услови. Објективаната вредност се одредува врз основа на претпоставка на раководството, зависно од видот на средството или обврската.

Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Во следната табела се прикажани финансиските средства измерени според објективаната вредност во извештајот за финансиската состојба во согласност со хиерархијата на објективаната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиските средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективаната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котираны цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е како цени) или индиректно (т.е изведени од цени) и ;
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот.
-

На 31 декември 2023 година Друштвото нема средства евидентирани по објективна вредност како што е тоа наведено погоре.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023

4. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ И УПРАВУВАЊЕ СО ИСТИТЕ (продолжува)

4.5 Проценка на објективна вредност (продолжува)

4.5.2 Финансиски средства кои не се евидентирани по објективна вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Извештајот за финансиска состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	Евидентирана вр.		Објективна вр.	
	2023	2022	2023	2022
Средства				
Финансиски средства	-	-	-	-
Краткорочни финансиски вложувања				
Побарувања од купувачи и ост. побарувања	22.327	20.368	22.327	20.368
Парични средства и еквиваленти	8.380	30.495	8.380	30.495
Вкупни средства	30.707	50.863	30.707	50.863
Обврски				
Кредити со камата	110.006	79.538	110.006	79.538
Обврски спрема добавувачи и ост. обврски	22.171	25.060	22.171	25.060
Вкупни обврски	132,177	104.598	132,177	104.598

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност, поради краткорочната доспеаност.

Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат парични средства и еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

Обврски спрема доверителите и обврски по кредити

Сметководствената вредност на обврските спрема доверителите и обврските по кредити соодветствува на нивната моментална објективна вредност, поради нивната краткорочна доспеаност.

4.6 Даночен ризик

Согласно законските прописи во Република Северна Македонија Финансиските извештаи и сметководствените евиденции на Друштвото подлежат на контрола на даночните власти по поднесување на даночните извештаи за годината. До датумот на одобрување на Финансиските извештаи, не вршена е контрола на ДДВ, ПДД, ДД од страна на овластени лица од Министерството за финансии за годината, според оваа, постои даночен ризик за пресметка на дополнителни даноци, камати и казни во случај на идни контроли од даночните власти, кои по својот обем во моментот не може да се предвидат

Документацијата на Друштвото останува отворена за контрола од страна на царинските и даночните власти за период од десет години.

5.3 НАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ

При примената на сметководствените политики на Друштвото, опишани во Белешка 3 кон овие финансиски извештаи, од Раководството на Друштвото се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентираните износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придружните претпоставки се засновуваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки.

Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

Несигурност во проценките

Оштетување кај нефинансиски средства

Загуби од оштетување се признаваат во износ за кој евидентирната вредност на средството или единицата што генерира готовина го надминува надоместливиот износ. При утврдување на надоместливиот износ, Раководството ги проценува очекуваните цени, готовинските текови од секоја единица што генерира готовина и утврдува соодветна каматна стапка при пресметка на сегашната вредност на тие готовински текови.

Оштетување кај финансиски средства

Оштетување на побарувања од купувачи и останати побарувања

Друштвото пресметува оштетување за побарувања од купувачи, и останати побарувања врз основа на проценка на загуби кои резултираат од неможноста купувачите да ги подмират своите обврски. При проценка на соодветноста на загубата поради оштетување на побарувањата од купувачи, и останатите побарувања, проценката се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање за клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на парични средства.

Доколку финансиските услови на клиентите се влошат, реалните отписи на тековно постоечките побарувања може да бидат повисоки од очекуваното и може да го надминат нивото на загубите поради оштетување кои се досега признати.

Употребен век на средствата што се амортизираат

Раководството врши редовна проверка на употребниот век на средствата што се амортизираат на 31 декември 2023 година. Раководството проценува дека утврдениот употребен век на средствата ја претставува очекуваната употребливост (корисност) на средствата. Евидентираните вредности на ови средства се анализирани во Белешка 7.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023
6.ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО КАТЕГОРИИ

Евидентираните вредности на финансиските средства и обврски на Друштвото признаени на датумот на известувањето за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниот начин:

	Кредити и побарувања	Расположливи за продажба	Вкупно
31 декември 2023			
Средства според Извештај за финансиската состојба			
Краткорочни финансиски вложувања	-	-	-
Парични средства и еквиваленти	8.380	-	8.380
Побарување на купувачи и останати кратк.побарувања	22.327	-	22.327
	30.707	-	30.707
		Останати финансиски обврски	Вкупно
Обврски според Извештај за финансиската состојба			
Кредити		110.006	110.006
Добавувачи и останати обврски		22.171	22.171
		132.177	132.177
	Кредити и побарувања	Расположливи за продажба	Вкупно
31 декември 2022			
Средства според Извештај за финансиската состојба			
Краткорочни финансиски вложувања	-	-	-
Парични средства и еквиваленти	30.495	-	30.495
Купувачи и останати побарувања	20.368	-	20.368
	50.863	-	50.863
		Останати финансиски обврски	Вкупно
Обврски според Извештај за финансиската состојба			
Кредити		79.538	79.538
Добавувачи и останати обврски		25.060	25.060
		104.598	104.598

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023
7. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

Опис	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Инвестиции во тек	Вкупно
2023	1	2	3	4	5
Набавна вредност					
Салдо на 1 Јануари 2023 година	41,631	196,325	256,735	427	495,118
Зголемување/нова набавка		4,320	56,963	16,567	77,850
Пренос од/во				-7,427	-7,427
Пренос од/во			7,427		7,427
Намалување	0				0
Салдо на 31.12.2023 година(тековна година)	41,631	200,645	313,698	9,567	580,395
Исправка на вредност	0	0			0
Салдо на 1 јануари 2023 год(тековна година)	0	-177,760	-192,802	0	-370,562
Амортизација	0	-2,651	-10,945		-13,596
Намалување	0			0	0
Салдо на 31 декември 2023 год(тековна година)	1	-180,411	-203,747	0	-384,158
Нето сметководствена вредност на 31 декември 2023(тековна година)	41,631	20,234	109,951	9,567	181,383
Нето сметководствена вредност на 01 јануари 2023(тековна година)	41,631	18,565	63,933	427	124,556
2022	1	2	3	4	5
Набавна вредност					
Салдо на 1 јануари 2022 год(претходна година)	41,631	195,678	252,289		489,598
Зголемување/намалување		647	4,446	427	5,520
Пренос од/во		0			0
Намалување/продажба отпис					0
Салдо на 31 декември 2022 год(претходна година)	41,631	196,325	256,735	427	495,118
Исправка на вредност					0
Салдо на 01 јануари 2022	0	-175,045	-184,205		-359,250
Зголемување					0
Амортизација	0	-2,715	-8,597	0	-11,312
Намалување продажба отпис	0				0
Салдо на 31 декември 2022 год(претходна година)	0	-177,760	-192,802		-370,562
Нето сметководствена вредност на 31 декември 2022(претходна година)	41,631	18,565	63,933	427	124,556
Нето сметководствена вредност на 01 јануари 2022 (претходна година)	41,631	20,633	68,084	0	130,348

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023

Друштвото има доказ за сопственост над земјиштето и објекти по ИЛ бр.326. Недвижниот имот е заложен како обезбедување на кредитна изложеност кон Шпаркасе Банка Ад Скопје и Прокредит банка АД Скопје (Белешка 24).

Раководството на Друштвото смета дека градежните објекти и опремата кои се во употреба на 31 Декември 2023 година не се застарени, дел од машините се заложени како обезбедување на дел од кредитите подигнати од деловните банки.

7.1 НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

О п и с	СОФТВЕР	ОСТАНАТИ СРЕДСТВА	Вкупно
	3	4	5
2023			
Набавна вредност			
Салдо на 1 Јануари 2023 (тековна година)	293	0	293
Зголемување/нова набавка			0
Салдо на 31 Декември 2023 (тековна година)	293	0	293
Исправка на вредноста			
Салдо на 1 Јануари 2023(тековна година)	-256	0	-256
Амортизација	-11		-11
Намалување			
Салдо на 31 Декември 2023 (тековна година)	-267	0	-267
Нето сметководствена вредност	0	0	0
на 31 Декември 2023 (тековна година)	26	0	26
Нето сметководствена вредност			
на 1 Јануари 2023 тековна година)			0
2022			
Набавна вредност			
Салдо на 1 Јануари 2022 (претходна година)	249		249
Зголемување	44		44
Намалување			
Салдо на 31 Декември 2022 (претходна година)	293	0	293
Исправка на вредноста			
Салдо на 1 Јануари 2022 (претходна година)	-249		-249
Амортизација	-7		-7
Намалување			
Салдо на 31 Декември 2022 (претходна година)	-256	0	-256
Нето сметководствена вредност	37	0	37
на 31 Декември 2022 (претходна година)			0

Друштвото има нематеријални средства кои се во употреба, но се целосно отпишани, што се состои од вложување во компјутерски софтвер.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023
8. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2023	31 декември 2022
Денарски жиро сметки	32	27.905
Парични средства во благјна	107	69
Девизни жиро сметки	8.080	1.989
Девизна благајна	161	532
Вкупно:	8.380	30.495

9. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИТЕ И ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	Во илјади денари	
	31 декември 2023	31 декември 2022
Побарувања од купувачите во земјата	6.778	6.087
Побарувања од купувачи во странство	10.596	9.762
Вкупно побарувања од купувачи	17.374	15.849
Останати побарувања		
Побарување за повеќе платен ДДВ и ДД	1.540	1.097
Побарувања за дадени аванси на добавувачи	92	542
Побарувања за повеќе платен персонален данок	3	3
Побарувања од вработени	11	49
Вкупно останати побарувања	1.646	1.691
Однапред платени трош. за идни периоди АВР	3.307	2.828
Вкупно останати побарувања со АВР	4.953	4.519
Вкупно побарувања од купувачите и останати побарувања	22.327	20.368

Анализата на старосната структура на доспеаните неоштетени побарувања од купувачите со состојба на 31 декември 2023:

	2023		
	Домашни	Странски	Вкупно
Од 1 – 365 дена	4.928	10.590	15.518
Од 366 – 730 дена	1.691	6	1.697
Од 731 – 1095 дена	154	-	154
Над 1095 дена	5	-	5
	6.778	10.596	17.374

	2022		
	Домашни	Странски	Вкупно
Од 1 – 365 дена	5.282	6.954	12.236
Од 366 – 730 дена	655	138	793
Од 731 – 1095 дена	150	800	950
Над 1095 дена	-	1.870	1.870
	6.087	9.762	15.849

Резервирање поради оштетување и отписи поради ненаплатливост

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023

Согласно својата деловна политика кога Друштвото ќе оцени дека постои големо сомневање на можноста за наплата на побарувањата од купувачи, односно ако не постои никаква можност за наплата на тие побарувања, врши исправка на вредноста на тие побарувања или вредносно усогласување на вредноста на ненаплатените побарувања.

Во годината што завршува на 31 декември 2023 година Друштвото нема резервирања поради оштетувања и отписи поради ненаплатливост.

И покрај значајниот износ на салдото од побарувања од купувачи, Друштвото нема изразени проблеми во наплата на истите.

10. ЗАЛИХИ

Во илјади денари

	31 декември 2023	31 декември 2022
Залиха на материјали	12.554	18.472
Залиха на резервни делови	-	-
Залиха на ситен инвентар и автогуми	3	130
Залиха на недовршено производство	26.060	32.050
Залиха на готови производи	107.473	103.590
Залиха на трговска роба	37	37
Вкупно:	146.124	154.279

11. СОПСТВЕНИЧКА ГЛАВНИНА

Согласно позициите во билансите шеми врз основа на кои се изработени финансиските извештаи за деловната 2023 година, сопственичката главнина се состои од следниве позиции:

Во илјади денари

	31 декемвр и 2023	31 декемвр и 2022
Запишан капитал	196.352	196.352
Законски резерви	2.457	2.457
Резерви од реинв.добивка	4.084	3.393
Останати резерви	9.142	9.142
Акумулирани добивки	13.103	13.103
Добивка/загуба за годината	928	691
Вкупно:	226.066	225.138

Задолжителна резерва

Задолжителна резерва е регулирана со одредбите на Закон за трговски Друштва. Законска обврска на Друштвото е да формира задолжителен резервен фонд со издвојување на 5% од остварената добивка во годината, се до моментот кога ќе достигне 1/10. Со оглед дека Друштвото во претходните години го има достигнато законскиот минимум на издвојување од 20% од основачкиот влог, во деловната 2023 година не врши издвојување во Задолжителна резерва.

Според Решението од Централен Регистар на РСМ бр.0805-50/150020230356235 од 12.12.2023 година запишаната основната главнина на Друштвото изнесува 196.352.362 денри и истата е усогласена со евиденциите на Друштвото. Според Акционерската книга на АД Фротирка-Компани Делчево, основната главнина на Друштвото изнесува 3.246.499,35 еур поделена на 63.495 обични акции со номинална вредност од 51,13 по акција, структурарата според Акционерската книга на 31 Декември 2023 и 2022 година е следната:

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023

Акционери	Структура %		Број на акции		Во Еур	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Акционери физички лица	91,62%	91,62%	58.538	58.538	2.974.442,70	2.974.442,70
Акционери правни лица	8,38%	8,38%	4.957	4.957	272.056,65	272.056,65
Вкупно основна главнина	100%	100%	63.495	63.495	3.246.499,35	3.246.499,35

Во акционерскиот капитал на Фротирка-Компани АД Делчево иматели на обични акции-правни лица во вкупен број 13 имаат сопственост од 8,38%, и 5 физички лица поседуваат 91,62% од вкупниот број на обични акции. Едно правно лице и сите пет физички лица секое поединечно поседува над 5% од вкупниот број на акции.

12. ОБВРСКИ ПО ДОЛГОРОЧНИ КРЕДИТИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2023	31 декември 2022
Обврски по долгорочни кредити со девизна клауз.	45.322	70.347
Тековен дел од долгорочни кредити	(10.786)	(16.213)
Вкупно	34.536	54.134

13. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ И ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

Висината на обврските спрема добавувачите и останати тековни обврски во сметководството на друштвото се искажани според нивната фактурна вредност и врз основа на веродостојни документи, а истите се како што следи:

	Во илјада денари	
	31 декември 2023	31 декември 2022
Обврски кон добавувачи во земјата	8.391	7.338
Обврски спрема добавувачи во странство	3.448	5.419
Вкупно обврски спрема добавувачи	11.839	12.757
Останати обврски		
Обврски по данок од добивка и ддв	107	-
Обврски за примени аванси во земјата	460	-
Обврски за примени аванси од странство	51	2.076
Обврски за персонален данок	-	4
Обврски за даноци и придонеси од плата	1.310	1.192
Обврски за плати и надоместоци	2.549	2.379
Останати краткорочни обврски	1.404	68
Одложени приходи од државата за субвенции	4.451	6.584
Вкупно останати обврски	10.332	12.303
Вкупно обврски кон добавувачите и останати обврски	22.171	25.060

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023
14. ОБВРСКИ ПО КРАТКОРОЧНИ КРЕДИТИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2023	31 декември 2022
Обврски по краткорочни кредити	64.684	9.191
Обврски за краткорочни кредити (тековен дел)	10.786	16.213
Вкупно:	75.470	25.404

15. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

	Во илјади денари	
	31 декември 2023	31 декември 2022
Приходи од продажба на домашен пазар	32.396	34.927
Приходи од продажба на странски пазар	117.538	116.897
Приходи од наемнини	1.689	3.115
Вкупно:	151.623	154.939

16. ОСТАНАТИ ДЕЛОВНИ ПРИХОДИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2023	31 декември 2022
Приходи од отпис на обврски	53	-
Приходи од субвенции, премии, дотации	2.558	5.467
Вишоци	2	1
Останати приходи од работење	17.628	2.856
Вкупно:	20.241	8.324

17. ЕФЕКТИ ОД ПОЧЕТНИ И КРАЈНИ ЗАЛИХИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2023	31 декември 2022
Почетни залихи на гот. произв. и нед.производство	135.640	149.621
Крајни залихи на гот.произв.и нед.производство	(133.533)	(135.640)
Вкупно:	2.107	13.981

17.1 НАБАВНА ВРЕДНОСТ НА ПРОДАДЕНИ СТОКИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2023	31 декември 2022
Набавна вредност на продадени трговски стоки	-	38
Набавна вредност на продадени материјали, резер.делови	101	1.356
Вкупно:	101	1.394

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023
**18. ТРОШОЦИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИЈАЛИ, ЕНЕРГИЈА,
РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ И ОТПИСИ**

	Во илјади денари	
	31 декември 2023	31 декември 2022
Потрошени материјали	66.505	60.482
Потрошена енергија	12.391	13.611
Резервни делови	2.037	153
Отпис на ситен инвентар	218	2
Вкупно:	81.151	74.248

19. ТРОШОЦИ ЗА УСЛУГИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2023	31 декември 2022
Транспортни услуги	1.174	1.230
ПТТ и поштенски услуги	590	561
Надворешни сервисни услуги	95	155
Услуги за одржување	653	743
Трошоци за наем	1.571	1.017
Комунални услуги	145	129
Трошоци за реклама и пропаганда	761	740
Останати услуги	2.053	1.483
Вкупно:	7.042	6.058

20. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ

Платите на работниците во годината што завршува под 31.12.2023 се пресметани согласно Законот, Колективниот договор и нормативните акти на Друштвото и истите изнесуваат

	Во илјади денари	
	31 декември 2023	31 декември 2022
Плати за вработените	31.288	29.771
Придонеси од плати	13.043	12.348
Даноци од плати	2.236	1.977
Патни и дневни трошоци	954	400
Регрес за годишен одмор	349	387
Останати трошоци за вработени	5.304	1.639
Вкупно:	53.174	46.522

21. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ТРОШОЦИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2023	31 декември 2022
Банкарски услуги	738	476
Трошоци за осигурување	1.718	2.245
Трошоци за даноци и придонеси кои не зависат од резултат	542	1.020
Репрезентација	844	372
Трошоци за спонзорства	69	424
Останати трошоци	819	846

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023

Директен отпис на побарувања од купувачи (белешка 24)	2.810	-
Расходи од кусоци, кало, растур	315	-
Расходи од дополнителни работи	441	1.123
Раходи за казни, пенали	27	653
Вредносно усогласување	2	-
Останати расходи од работење	1.148	-
Вкупно:	9.473	7.159

22. НЕТО ПРИХОДИ/ РАСХОДИ ОД ФИНАНСИРАЊЕ

	Во илјади денари	
	31 декември 2023	31 декември 2022
Приходи од курсни разлики	90	147
Приходи по основ на камати	-	-
Останати финансиски приходи/расходи	-	-
Трошоци по основ на камати	(3.365)	(1.621)
Трошоци од курсни разлики	(419)	(249)
Вкупно:	(3.694)	(1.723)

23. ДАНОК НА ДОБИВКА

За пресметковниот период 01.01.2023-31.12.2023 година Друштвото има остварено добивка пред оданочување од работењето во износ од 859 илјади денари, а податоците на билансната позиција Данок на добивка на непризнаени расходи е како следува:

	Во илјади денари	
	31 декември 2023	31 декември 2022
Добивка/загуба пред оданочување	1.515	859
Непризнаени расходи за оданочување во ДБ	5.047	2.545
Износ на извршени вложувања во инвестиции	(691)	(1.725)
Основа за пресметка на данок од добивка	5.871	1.679
Намалување на данок на добивка	-	-
Данок на добивка за финансиската година	587	168

Согласно домашната законска регулатива добивката пред оданочување се намалува за пресметаниот износ на данок од добивка кој се пресметува по стапка од 10% врз утврдената основа на остварена добивка за годината зголемена за непризнаени расходи. (2022 година : исто).

24. НЕИЗВЕСНИ ОБВРСКИ

Друштвото прави напори за усогласување на побарувањата и обврските при што поголем број на купувачи и доверители се усогласуваат со наведените салда. Не се утврдени неизвесни обврски кои можат да влијаат на редовното работење на Друштвото.

Судски постапки

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023

На датумот на изготвување на Финансиските извештаи, Друштвото нема активни судски постапки, како тужен и како тужител.

Со состојба на 31 декември 2023 година Друштвото изврши отпис на утужени побарувања за кои Друштвото водеше судска постапка покрената против купувач во странство во износ од 1.870 илјади денари, како и директен отпис на застарени побарувања во вредност од 940 илјади денари (Белешка 21). На датумот на изготвување на Финансиските извештаи, не се евидентирани било какви резервирања од потенцијални загуби од застарување на побарувања и неможност од нивна наплата. Со оглед дека Друштвото нема судски спорови, Раководството на Друштвото редовно ги анализира можните ризици од загуби по основ на застарени побарувања. Иако резултатот од оваа проблематика неможе со сигурност да се утврди, раководството на Друштвото верува дека истите нема да резултираат во материјално значајни загуби.

Заложени средства

Друштвото има правни оптоварувања (хипотеки) на недвижен имот според имотен лист 326 и тоа (5.629 м²) во корист на Шпаркасе Банка АД Скопје за кредитната изложеност во износ од 1.750.000 еур, хипотека на недвижен имот (2.484 м² /58.255 м² идеален дел од земјиште) во корист на НЛБ Тутунска Банка АД Скопје за кредитна изложеност во износ од 350.000 еур (неискористени кредитни линии) и хипотека на недвижен имот (9.807 м²/58.255 м² идеален дел од земјиште) во корист на Про кредит Банка АД Скопје за кредитната изложеност во износ 1.000.000 еур. Вкупна проценета вредност на заложениот имот е 1.307.020 евра. Со состојба на 31.12.2023 година Друштвото има заложени средства (машини) во корист на Шпаркасе банка АД Скопје во вкупна проценета вредност од 175.000 евра.

Гаранции и акредитиви

Со состојба на 31 декември 2023 година Друштвото нема обврски за дадени гаранции на други правни лица. Со 31 декември 2023 година друштвото има активни акредитиви за набавки на суровина од добавувачи од странство Narmada Spum private Limited Индија во износ од 48.020 еур и Lagnam Spintex Limited Индија во износ од 51.877,10 еур и Narmada Spum private Limited Индија во износ од 44.492 денари. Акредитивите се реализирани во почетокот на 2024 година.

Додатоци

Годишна сметка за Фротирка-Компани АД Делчево за 2023 год

Годишен извештај за работење на Друштвото за 2023 година

ЕМБС: 04038134

Целосно име: Акционерско друштво за производство и промет со

фротир производи ФРОТИРКА-КОМПАНИ АД Делчево

Вид на работа: 450

Тип на годишна сметка: Годишна сметка

Тип на документ: Годишна сметка

Година : 2023

Листа на прикачени документи:

Објаснувачки белешки и други прилози

Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
1	-- АКТИВА: А. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (002+009+020+021+031)	181.409.174,00			124.593.772,00
2	-- I. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (003+004+005+006+007+008)	26.266,00			37.440,00
4	-- Концесии, патенти, лиценци, заштитни знаци и слични права	26.266,00			37.440,00
9	-- II. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (010+013+014+015+016+017+018+019)	181.382.908,00			124.556.332,00
10	-- Недвижности (011+012)	61.866.020,00			60.196.669,00
11	-- Земјиште	41.631.255,00			41.631.255,00
12	-- Градежни објекти	20.234.765,00			18.565.414,00
13	-- Постройки и опрема	108.540.010,00			62.016.528,00
14	-- Транспортни средства	588.583,00			944.549,00
15	-- Алат, погонски и канцелариски инвентар и мебел	821.471,00			971.718,00
17	-- Аванси за набавка на материјални средства	2.876.121,00			
18	-- Материјални средства во подготовка	6.690.703,00			426.868,00
36	-- Б. ТЕКОВНИ СРЕДСТВА (037+045+052+059)	173.527.224,00			202.314.390,00
37	-- I. ЗАЛИХИ (038+039+040+041+042+043)	146.126.969,00			154.278.981,00
38	-- Залихи на сировини и материјали	12.554.041,00			18.472.001,00
39	-- Залихи на резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	2.997,00			130.270,00
40	-- Залихи на недовршени производи и полупроизводи	26.060.220,00			32.050.120,00
41	-- Залихи на готови производи	107.473.144,00			103.590.023,00
42	-- Залихи на трговски стоки	36.567,00			36.567,00
45	-- III. КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (046+047+048+049+050+051)	19.019.623,00			17.539.607,00
47	-- Побарувања од купувачи	17.374.291,00			15.848.171,00

48	-- Побарувања за дадени аванси на добавувачи	92.236,00			541.820,00
49	-- Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси, царина, акцизи и за останати давачки кон државата (претплати)	1.542.566,00			1.100.616,00
50	-- Побарувања од вработените	10.530,00			49.000,00
59	-- V. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (060+061)	8.380.632,00			30.495.802,00
60	-- Парични средства	8.380.632,00			30.495.802,00
62	-- VI. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (АВР)	3.307.453,00			2.828.417,00
63	-- ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+035+036+044+062)	358.243.851,00			329.736.579,00
65	-- ПАСИВА : А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (066+067-068-069+070+071+075-076+077-078)	226.066.796,00			225.138.241,00
66	-- I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	196.352.362,00			196.352.362,00
71	-- VI. РЕЗЕРВИ (072+073+074)	15.683.621,00			14.992.782,00
72	-- Законски резерви	2.457.176,00			2.457.176,00
74	-- Останати резерви	13.226.445,00			12.535.606,00
75	-- VII. АКУМУПИРАНА ДОБИВКА	13.102.258,00			13.102.258,00
77	-- IX. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	928.555,00			690.839,00
81	-- Б. ОБВРСКИ (082+085+095)	127.725.439,00			98.014.281,00
85	-- II. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 086 до 093)	45.321.920,00			64.012.109,00
90	-- Обврски по заеми и кредити	45.321.920,00			64.012.109,00
95	-- IV. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 096 до 108)	82.403.519,00			34.002.172,00
97	-- Обврски спрема добавувачи	11.838.533,00			12.756.446,00
98	-- Обврски за аванси, депозити и кауции	510.855,00			2.075.750,00
99	-- Обврски за даноци и придонеси на плата и на надомести на плати	1.309.809,00			1.193.353,00
100	-- Обврски кон вработените	2.548.787,00			2.378.651,00
101	-- Тековни даночни обврски	107.346,00			4.723,00
104	-- Обврски по заеми и кредити	64.684.281,00			14.142.091,00
106	-- Обврски по основ на учество во резултатот	67.408,00			67.408,00
107	-- Останати финансиски обврски	1.336.500,00			1.383.750,00
109	-- V. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ ВО ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	4.451.616,00			6.584.057,00
111	-- ВКУПНО ПАСИВА : ГЛАВНИНА, РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (065+081+094+109+110)	358.243.851,00			329.736.579,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за	Претходна година
---------------------	------	------------------------------	----------------------------------	-----------------------------------	---------------------

			тековна година	
201	-- I. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+203+206)	171.864.592,00		163.263.151,00
202	-- Приходи од продажба	151.623.249,00		154.938.727,00
203	-- Останати приходи	20.241.343,00		8.324.424,00
204	-- Залихи на готови производи и недовршено производство на почетокот на годината	135.640.143,00		149.620.955,00
205	-- Залихи на готови производи и недовршено производство на крајот на годината	133.533.364,00		135.640.143,00
207	-- II. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (208+209+210+211+212+213+218+219+220+221+222)	164.548.280,00		146.700.783,00
208	-- Трошоци за сировини и други материјали	81.151.302,00		74.248.094,00
209	-- Набавна вредност на продадените стоки			38.329,00
210	-- Набавна вредност на продадените материјали, резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	100.747,00		1.355.371,00
211	-- Услуги со карактер на материјални трошоци	7.041.786,00		6.058.430,00
212	-- Останати трошоци од работењето	4.730.032,00		5.382.408,00
213	-- Трошоци за вработени (214+215+216+217)	53.173.504,00		46.521.866,00
214	-- Плати и надоместоци на плата (нето)	31.288.218,00		29.770.734,00
215	-- Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	2.236.493,00		1.977.320,00
216	-- Придонеси од задолжително социјално осигурување	13.042.783,00		12.348.109,00
217	-- Останати трошоци за вработените	6.606.010,00		2.425.703,00
218	-- Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	13.607.616,00		11.319.474,00
222	-- Останати расходи од работењето	4.743.293,00		1.776.811,00
223	-- III. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ (224+229+230+231+232+233)	90.453,00		147.149,00
231	-- Приходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	90.453,00		147.149,00
234	-- IV. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ (235+239+240+241+242+243)	3.784.237,00		1.870.084,00
239	-- Расходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	3.365.380,00		1.620.548,00
240	-- Расходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	418.857,00		249.536,00
246	-- Добивка од редовното работење (201+223+244)-(204-205+207+234+245)	1.515.749,00		858.621,00
250	-- Добивка пред оданочување (246+248) или (246-249)	1.515.749,00		858.621,00
252	-- Данок на добивка	587.194,00		167.782,00
255	-- НЕТО ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (250-252+253-254)	928.555,00		690.839,00
257	-- Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	106,00		118,00
258	-- Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00		12,00
259	-- ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ПЕРИОД	928.555,00		690.839,00
260	-- Добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	928.555,00		690.839,00
269	-- Добивка за годината	928.555,00		690.839,00

288	-- Вкупна сеопфатна добивка за годината (269+286) или (286-270)	928.555,00			690.839,00
------------	---	------------	--	--	------------

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
609	-- Земјишта	41.631.255,00			41.631.255,00
611	-- Сегашна вредност на станови и станбени згради (< или = АОП 012 од БС)	3.504.320,00			3.633.364,00
612	-- Сегашна вредност на градежни објекти од високоградба кои се користат за вршење дејност (< или = АОП 012 од БС)	16.730.445,00			14.932.049,00
626	-- Побарувања по основ на продажба на стоки и услуги и аванси дадени на нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата (< или=АОП 006+АОП 017+АОП 030+ АОП 046+ АОП 047+АОП 048 ОД БС)	6.839.462,00			10.606.361,00
629	-- Останати побарувања од органи на законодавна, извршна и судска власт, ФПИОСМ,ФЗОРСМ,АВРСМ, единици на локална самоуправа и други правни лица финансирани од буџет (< или= АОП 034+АОП 035+АОП 047+АОП 049+АОП 051+АОП 062 ОД БС)	1.542.566,00			
630	-- Побарувања по основ на продажба на стоки и услуги и аванси и останати побарувања од сите субјекти во земјата и странство (< или=АОП 006+АОП 017+АОП 030+АОП 034+АОП 035+ АОП 046+ АОП 047+АОП 049+ АОП 050+АОП 051+АОП 057+АОП 062 ОД БС)	22.234.840,00			19.826.204,00
631	-- Основна главнина (сопственички капитал) во удели поседувани од други трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата (< или =АОП 065 од БС)	56.327.045,00			56.327.045,00
632	-- Основна главнина (сопственички капитал) во удели поседувани од физички лица, трговци поединци, занаетчии, земјоделци, самостојни вршители на дејност и непрофитни организации регистрирани во земјата (< или =АОП 065 од БС)	140.025.317,00			140.025.317,00
635	-- Обврски по основ на набавка на стоки и услуги и аванси (краткорочни трговски кредити) примени од нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата(< или =АОП 096+АОП 097+ АОП 098+АОП 108 ОД БС)	8.442.068,00			14.248.472,00
638	-- Останати обврски кон органи на законодавна, извршна и судска власт, ФПИОСМ,ФЗОРСМ,АВРСМ, единици на локална самоуправа и други правни лица финансирани од буџет (< или=АОП	107.346,00			

	092+АОП 093+АОП 094+ АОП 099+ АОП 101+ АОП 107+АОП 108+ АОП 109 ОД БС)			
639	-- Обврски по основ на трговски кредити, аванси и останати обврски кон сите субјекти во земјата и странство (< или=АОП 092+АОП 093+АОП 094+ АОП 096+ АОП 097+ АОП 098+ АОП 099+ АОП 100+ АОП 101+ АОП 107+АОП 108+ АОП 109 ОД БС)	22.103.446,00		26.376.730,00
643	-- Приходи од продажба на производи, стоки и услуги на домашен пазар (< или = АОП 202 од БУ)	34.085.418,00		38.041.685,00
644	-- Приходи од продажба на производи, стоки и услуги на странски пазар (< или = АОП 202 од БУ)	117.537.831,00		116.897.042,00
647	-- Приходи од наемнина (< или = АОП 202 од БУ)	1.688.689,00		3.114.936,00
654	-- Приходи од вишоци (< или = АОП 203 од БУ)			1.226,00
657	-- Приходи од премии, субвенции, дотации и донации (< или = АОП 203 од БУ)	2.532.577,00		5.466.642,00
661	-- Останати приходи од работењето (< или = АОП 203 од БУ)	16.020.077,00		2.856.556,00
667	-- Расходи на продадени производи и услуги	120.501.641,00		134.735.894,00
668	-- Трошоци за сировини и материјали (< или = АОП 208 од БУ)	65.274.953,00		59.286.508,00
669	-- Огрев, гориво и мазива (< или = АОП 208 од БУ)	7.737.184,00		4.995.922,00
671	-- Канцелариски материјали (< или = АОП 208 од БУ)	58.741,00		72.477,00
673	-- Униформи-заштитна облека и обувки (< или = АОП 208 од БУ)	110.530,00		163.815,00
674	-- Материјал за чистење и одржување (< или = АОП 208 од БУ)	530.418,00		481.337,00
676	-- Потрошена електрична енергија (< или = АОП 208 од БУ)	4.653.435,00		7.303.310,00
677	-- Потрошени енергетски горива (< или = АОП 208 од БУ)			1.312.001,00
678	-- Потрошени резервни делови и материјали за одржување (< или = АОП 208 од БУ)	2.043.562,00		615.903,00
679	-- Отпис на ситен инвентар, амбалажа и автогуми (во производство) (< или = АОП 208 од БУ)	211.643,00		1.544,00
680	-- Транспортни услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	41.811,00		55.670,00
681	-- Транспортни услуги во странство (< или = АОП 211 од БУ)	1.132.339,00		1.170.459,00
682	-- ПТТ услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	226.358,00		548.160,00
684	-- Надворешни услуги за изработка на производи (вон производство) (< или = АОП 211 од БУ)			147.503,00
686	-- Наемнини за деловни простории во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	1.479.430,00		912.289,00
692	-- Надоместоци за отпремнина при заминување во пензија (< или = АОП 217	941.190,00		355.648,00

	од БУ)			
695	-- Регрес за годишен одмор (< или = АОП 217 од БУ)	356.631,00		386.628,00
698	-- Дневници за службени патувања, ноќевања и патни трошоци (< или = АОП 217 од БУ)	944.542,00		399.705,00
704	-- Трошоци за организирана исхрана во текот на работа (< или = АОП 217 од БУ)	1.079.940,00		961.642,00
705	-- Трошоци за организиран превоз до и од работа (< или = АОП 217 од БУ)			132.600,00
708	-- Трошоци за спонзорства (< или = АОП 212 од БУ)	69.000,00		68.996,00
709	-- Репрезентација (< или = АОП 212 од БУ)	844.384,00		371.624,00
710	-- Премии за осигурување на имот (< или = АОП 212 од БУ)	1.580.674,00		1.106.792,00
711	-- Надомест за банкарски услуги (< или = АОП 212 од БУ)	737.876,00		475.563,00
712	-- Даноци кои не зависат од резултатот (< или = АОП 212 од БУ)	484.134,00		484.134,00
714	-- Членарини на здруженијата во земјата и странство (< или = АОП 212 од БУ)	3.500,00		24.115,00
715	-- Надоместоци за повремени и привремени работи (< или = АОП 217 од БУ)	371.156,00		213.336,00
717	-- Останати трошоци на работењето (< или = АОП 212 од БУ)	2.002.846,00		1.571.554,00
722	-- Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	106,00		118,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
2092	- 13.92 - Производство на готови текстилни производи, освен облека	171.955.045,00			

Потпишано од:

Dejan Stankov

CN=KIBSTrust Issuing Qsig CA G2,
OID.2.5.4.97=NTRMK-5529581, OU=KIBSTrust
Services, O=KIBS AD Skopje, C=MK
KIBSTrust Issuing Qsig CA G2

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.

ПЕЧАТИ ЛИСТА НА ГОДИШНИ СМЕТКИ

0201/42
31.05 2024 год.
Делчево

ИЗВЕШТАЈ

**за работењето на
АД ФРОТИРКА КОМПАНИ**

во период од 01.01 до 31.12.2023 год.

Содржина:

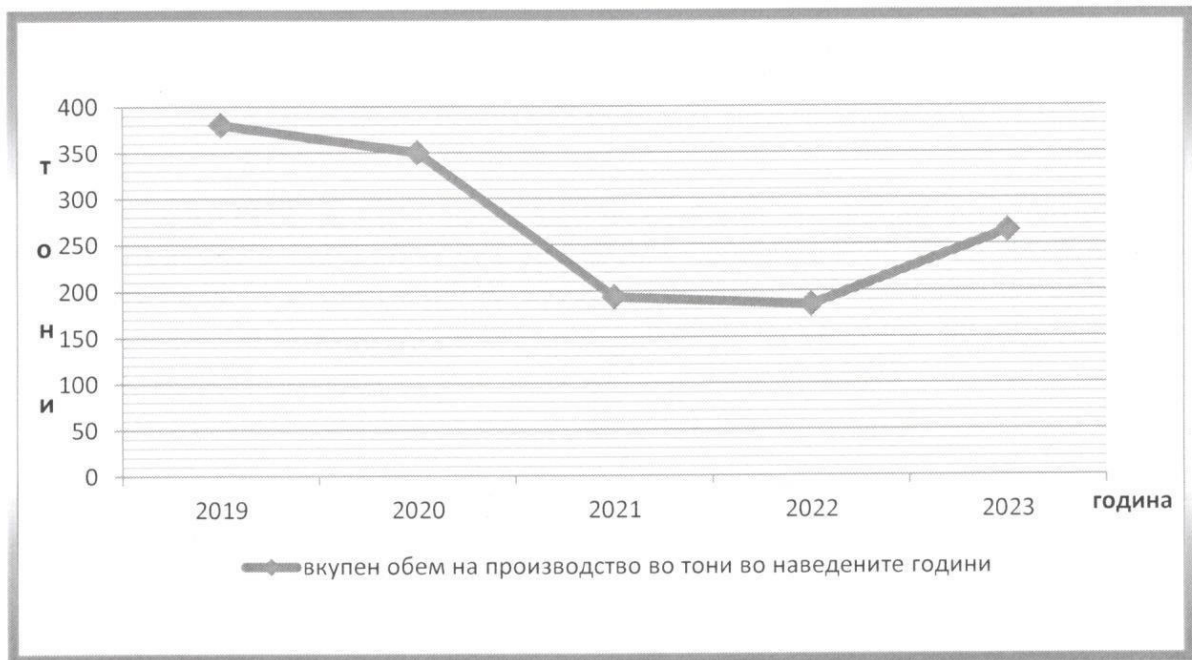
- I. Производство***
- II. Реализација***
- III. Инвестиции***
- IV. Перспектива***

1. Производство

Табеларен преглед на квантитативно и квалитативно производство во период од 2019 до 2023 година.

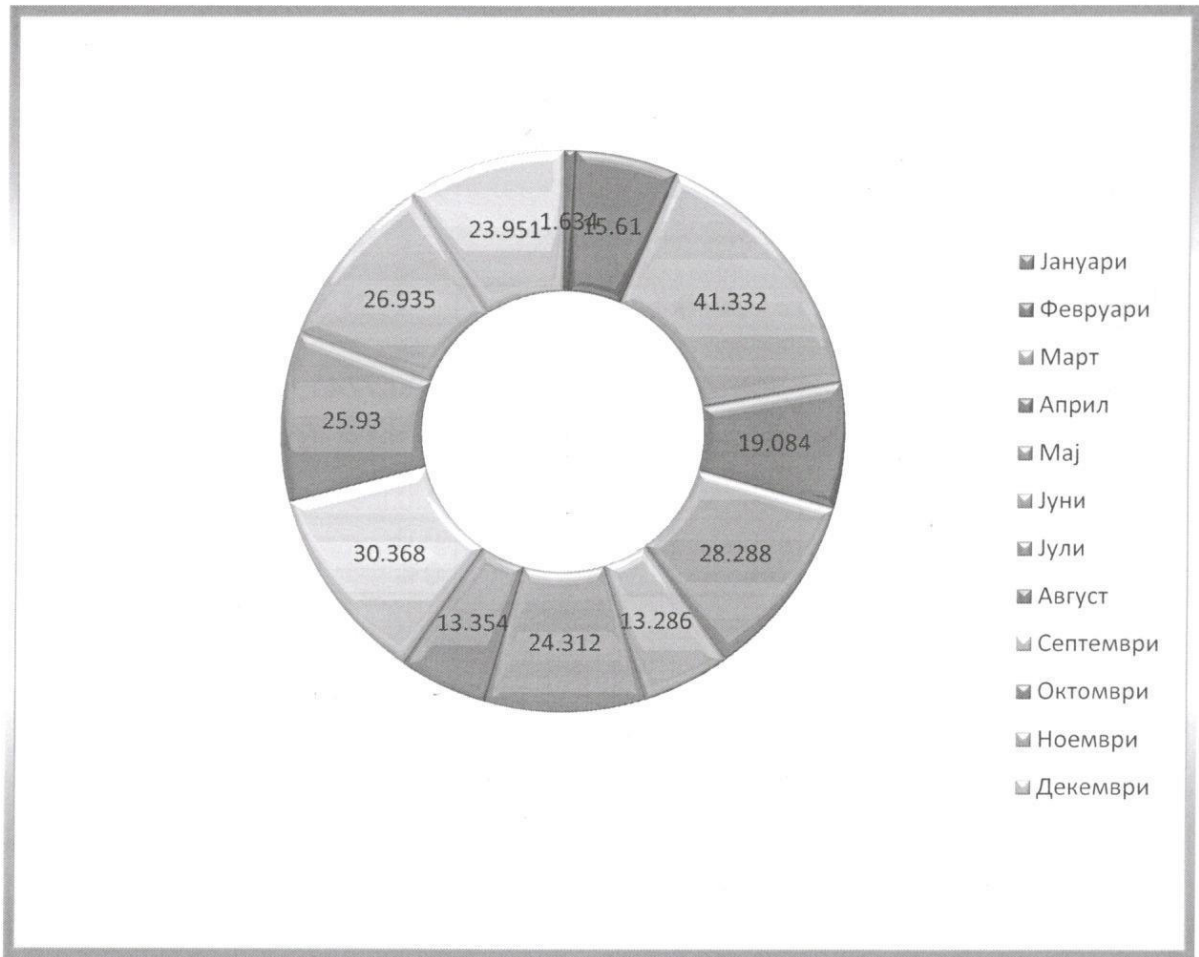
Година	2018	2019	2020	2021	2022	2023
класа	Тони	Тони	Тони	Тони	Тони	Тони
1 кл	394.566 99.52%	376.729 99.33%	345.670 98.77%	190.774 98.99%	184.851 99.50%	263.084 99.72%
2 кл	1.824 0.46%	2.541 0.67%	4.305 1.23%	1.946 1.01%	0.929 0.50%	0.739 0.28%
3 кл	0.079 0.02%	0.0 0%	0.0 0%	0.0 0%	0.0 0%	0.0 0%
вкупно	396.469 100%	379.270 100%	349.975 100%	192.720 100%	185.780 100%	264.084 100%

На следниот графикон е прикажан вкупниот обем на производство во последните пет години:

На графиконот е прикажан обемот на производство во тони по месеци во 2023 година.

Учеството на фарбаното предиво во производството во 2023 година беше застапено со 23.95% односно изнесува 63.255 тони, додека сировото предиво учествуваше со 76.05% односно изнесува 200829 тони, што по месеци е прикажано на следниот графикон:

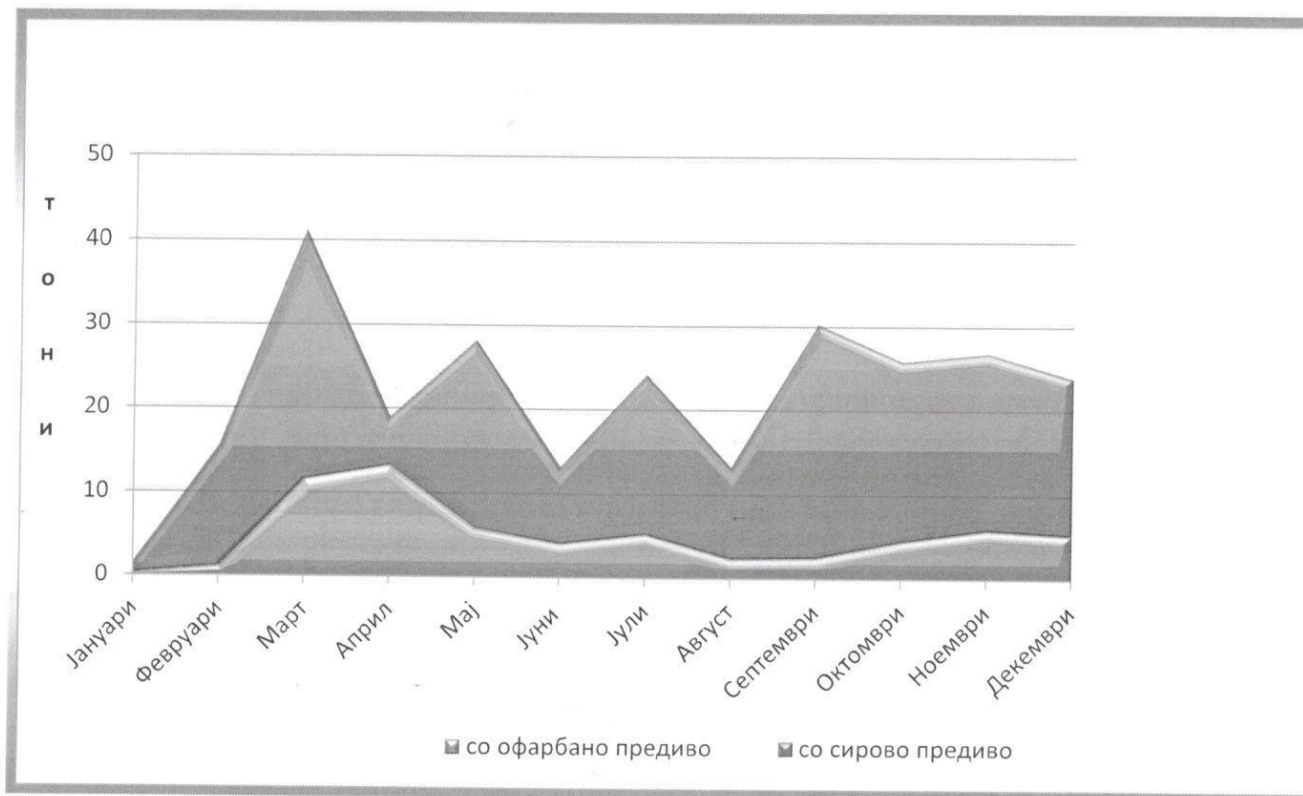
[Signature]

4

СТИПКА
КОМПАНИ
А.Д. Делчево

Акционерско Друштво за производство и промет со влочно-прядени текстилни влакна

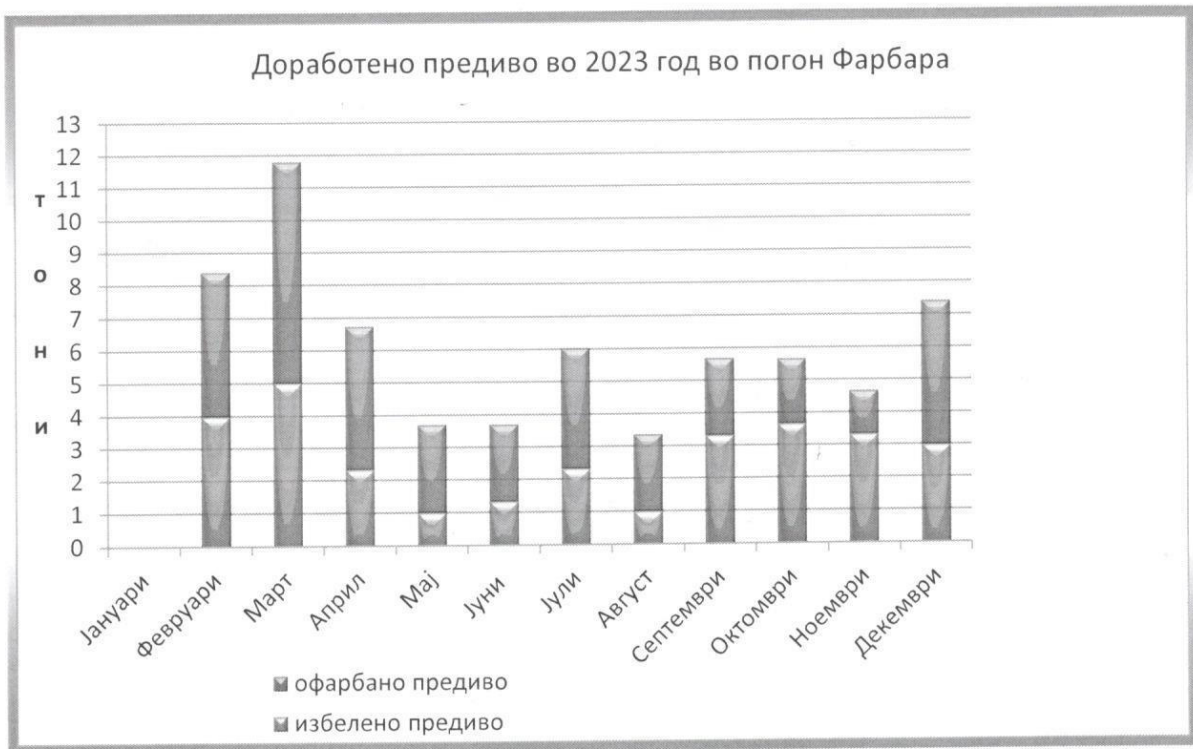
Табеларен преглед на производството во погоните Доработка и Фарбара по месеци во тони, за 2023 година.

Погон	Доработка	Фарбара	Вкупно
Месец	ТОНИ	ТОНИ	ТОНИ
Јануари	0	0	0
Февруари	9.300	8.413	17.713
Март	42.227	11.813	54.040
Април	17.110	6.743	23.853
Мај	24.972	3.712	28.684
Јуни	19.760	3.712	23.472
Јули	25.636	6.039	31.675
Август	11.859	3.367	15.226
Септември	23.463	5.697	29.160
Октомври	27.836	5.660	33.496
Ноември	20.496	4.678	25.174
Декември	17.563	7.399	24.962
Вкупно	240.222	67.233	307.455

Од вкупната количина на доработеното предиво во 2023 година, избелено е 30.375 тона односно 45.18%, а офарбано е 36.858 тона или 54.82%.

На графиконот е прикажано доработеното предиво за 2023 година по месеци во тони, со дополнителен приказ на соодносот на избеленото и офарбаното предиво:

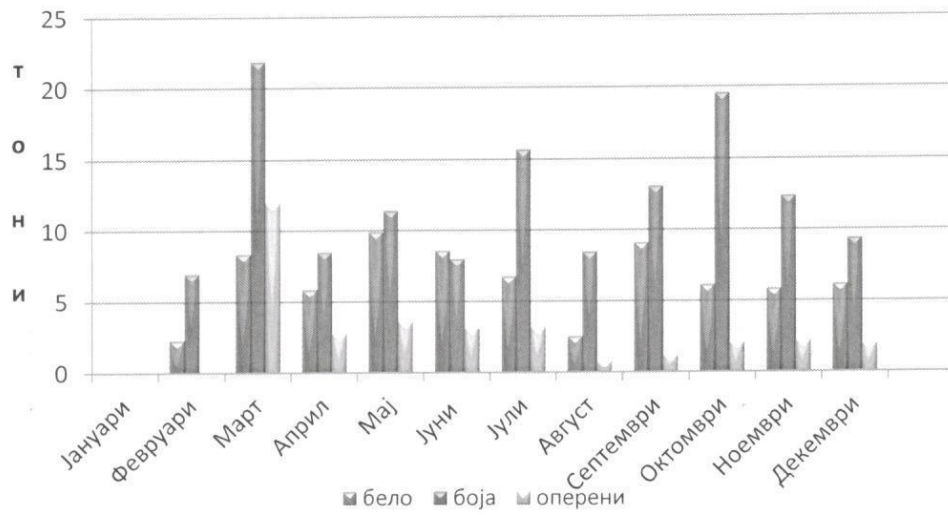

Од вкупната количина на доработените платна, избелени се 71.704 тона или 29.85 %, офарбани се 135.511 тона односно 56.41 %, а оперени се само односно квасени 33.007 тона или 13.74 %.

На графиконот се прикажани доработените платна за 2023 година по месеци во тони, со дополнителен приказ на соодносот на платната доработени во бело, доработени со боја или само оперени платна.

Доработени платна во 2023 год во погон Доработка

[Handwritten signature]

ПРОТИРКА
КОМАНИ
АД Делчево
Производство и
Трговија со
Текстилен
Материјал

2.1 Реализација

2. Реализација и финансиски резултат

За минатата 2023 година анализирана од аспект на реализација и финансиски резултат од работењето може да се каже дека реализацијата е помала во однос на претходната 2022 год. Детална анализа на реализацијата и финансискиот резултат во кратки црти е презентирана подолу.

2.1 Реализација

Во текот на 2023 година е забележана реализација на готов производ од 2.348.530,00 еур-и што претставува пад од 3.2 % во однос на минатата 2022 година, кога беше остварена реализација 2.438.193,46 еур.

Остварената реализација може да се забележи на следниот график.

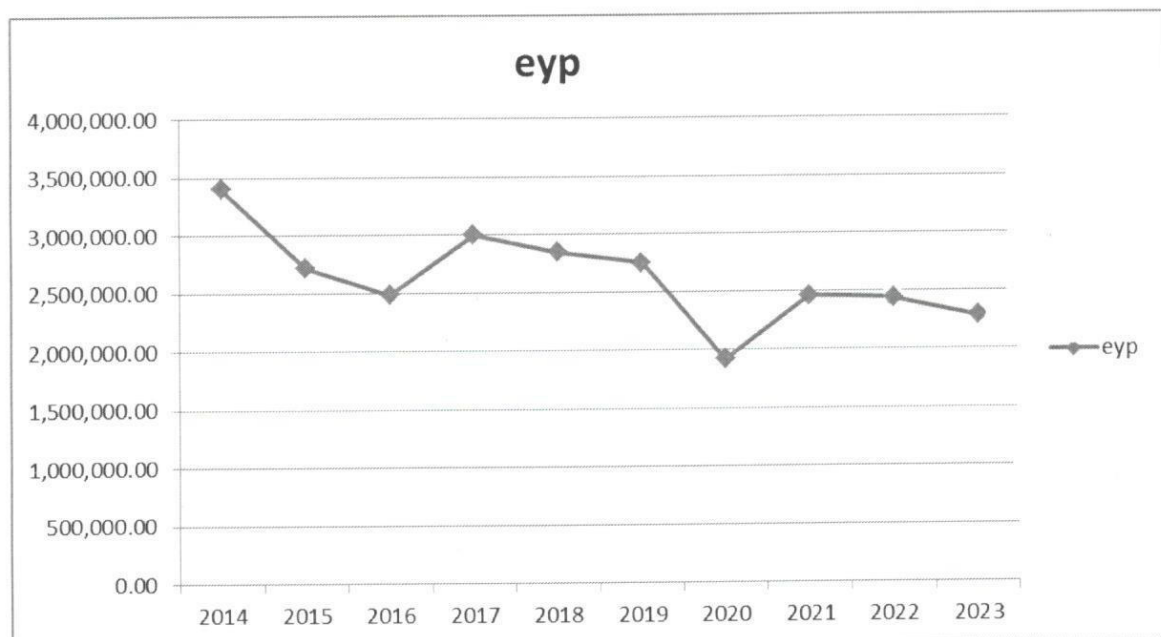

График.Бр.1 - Остварена реализација во последниите неколку години (2014 - 2023 г)

На крајот на 2023 година во магацин за готова роба имаме залиха од 186.606,00 кгр што е скоро идентична со залихата од крајот на 2022 кога имавме 185.659,00 кгр фротир на залиха. Тоа е резултат на тежнеењето кон поефикасно и штедливо работење и производство само онолку колку што е нарачано . Секако тука има влијание и продадената роба од лагер која со добра стратегија беше понудена на купувачите и распродадена .

Во тој контекст ќе ги презентираме постигнатите резултати од минатата година по одделните пазари.

<i>Пазар</i>	<i>Реализација по пазари во еур-и</i>	
	2023	2022
Македонија	474.748,00	534,461.12
Словенија	22.752,95	34,166.92
Србија	742.799,01	758,530.09
Унгарија	21.524,37	0.00
Хрватска	321.294.18	243,574.68
Црна Гора	418.054,83	409,248.10
Босна и Херцеговина	371.449,11	424,345.76
Косово	10.720,41	33,866.79
Швајцарија	2.589,20	0.00
Вкупно :	2.385.932,00	2,438,193.46

Табела бр.1

Од оваа табела може да се увиди дека кај дел од пазарите има подобрување, кај дел намалување на продажбите ,

Тоа ни покажува уште еднаш дека наша цел треба да биде зацврстување на позициите на веќе постоечките пазари и зголемување на уделот во истите, како и ориентација кон навлегување на нови поразвиени пазари и поголемо присуство на терен со купувачите , посетата на повеќе саеми и барање на потенцијални нови купувачи.

Појасен преглед на график бр.2

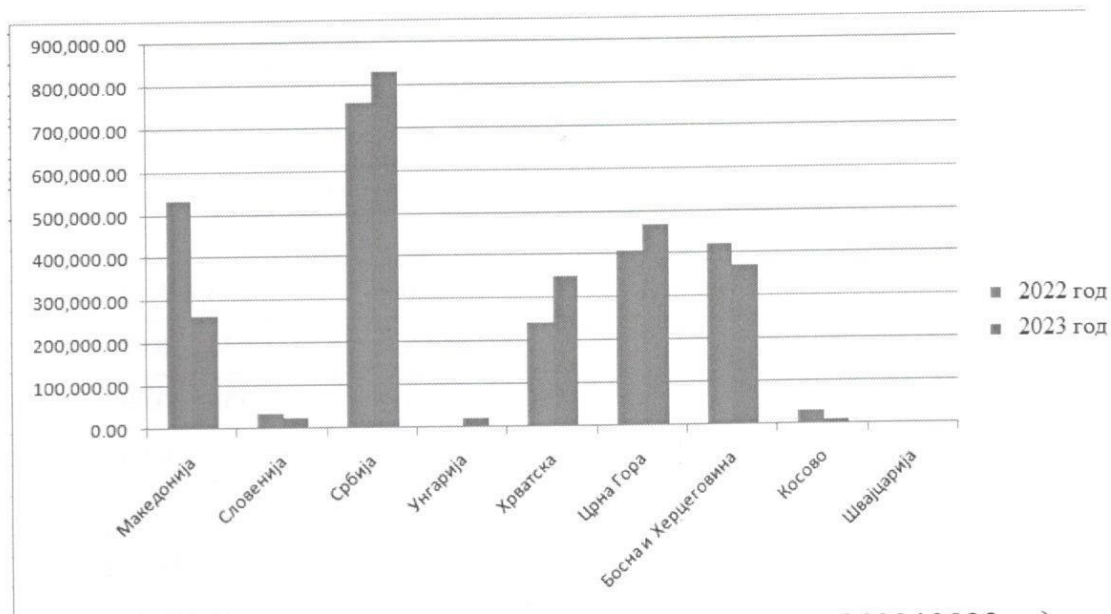

График. Бр.2 - *Реализација по пазари (држави) за 2022/2023 година*

Уделот во реализацијата по пазари изразен во проценти изгледа вака:

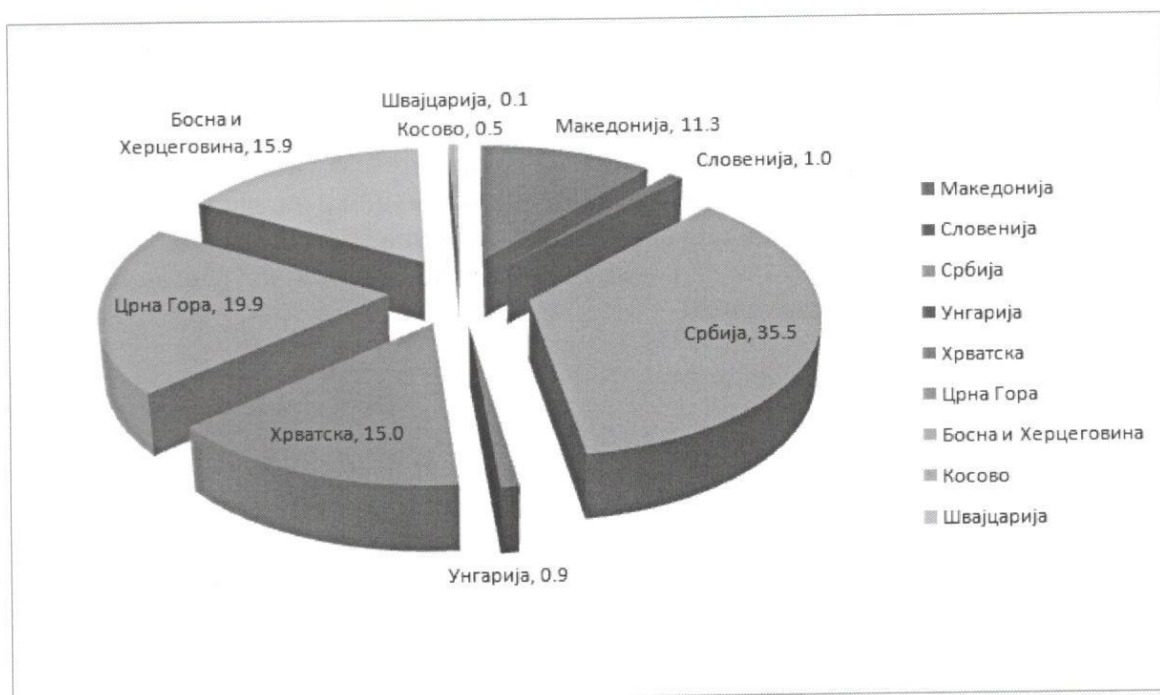

График бр.3 *Процентуална заставиеност на одделните пазари во вкупната реализирана продажба за 2023 година*

Најголем удел и понатаму има пазарот во соседна Србија со 35.5 % , нашиот домашен пазар со 11.3 % Босна и Херцеговина со 15.9, Црна Гора 19.9% Хрватска со 15 % . Сепак очекувано овие пазари секогаш доминирале процентуално во реализацијата.

Имајќи го во предвид севкупното деловно опкружување, ситуацијата со светската финансиската криза , нелојалната конкуренција на пазарот и економската состојба, комерцијалниот сектор ќе продолжи да се залага да го подобри работењето со соодветно и навремено справување со ризиците кои ги носи делокругот на работењето со цел исполнување на проектираните активности за деловната 2024 година и да изградиме врвен квалитет на услужната дејност и производите и да не бележиме рекламации по однос на квалитетот.

Наша цел и понатаму останува унапредување на соработката со веќе постоечките купувачи и развивање на партнерство со нови фирми и како врвен приоритет излегување во пресрет на потребите на купувачите односно градење доверба бидејќи тоа е суштината на успехот, а нашите задоволни купувачи се нашиот најголемиот промотер и мотив за понатамошен успех.

2.2 Финансиски резултати

ИЗВЕШТАЈ НА ОСТВАРЕНИ ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТИ ВО 2023

конто	ОПИС	денари	евр
А	ВКУПНО ПРИХОДИ	171,955,045	2,796,017
	Редовни т-ци од работењето	168,332,517	2,737,114
	Почетни залихи	135,640,143	2,205,531
	Крајни Залихи	133,533,384	2,171,275
Б.	ВКУПНО РАХОДИ	170,439,296	2,771,371
А-В	ДОБИВКА пред оданочување	1,515,749	24,646
	Данок од добивка за 2023	587,194	9,548
	НЕТО ДОБИВКА за 2023	928,556	15,098

Во 2023г. Фротирка Компани АД оствари вкупно приходи во износ од 2.796.017 евра, што е 9 % поголем од 2022г. кога беа остварени 2.657.078 евра вкупно приходи.

Вкупите трошоци во 2023 г. се 2.771.371 евра и се за 5% поголеми од 2023г.

Во 2023г. остварена е добивка пред оданочување од **1.515.749 денари (24.646 евра)**, данок од добивка е 587.194 ден (9.548 евра) и **Вкупно нето добивка за 2023г. од 928.556 денари (15.098 евра).**

3. Инвестиции

Во текот на 2023 година, беа реализирани позначајни инвестиции:

1. Фотоволтаична централа за производство на електрична енергија со вкупна моќност од 280,44 kWp поставена на кровни површини како и Фотоволтаична централа со моќност од 999 kWp поставена на земјиште. Вредноста на оваа инвестиција е 55.827.187 денари.
2. Реновирање-адаптација на производствен погон - порабилно, како санирање на внатрешни и надворешни зидови, плафони и подови, подно греење, врати и прозорци, и др. Вредноста на оваа инвестиција е 4.319.721 ден
3. Набавка на постојани средства - машина за меко премотување, центрифуга за предиво, вертикална трубинска пумпа. Вредноста на овие средства е 3.599.901 ден

4. Перспективи

ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЦЕНТРАЛА

По успешно завршениот проект и пуштањето во работа на фотоволтаичната централа од 1.63 mW, во наредниот период планираме проектирање, изградба и пуштање во работа на нова централа со вкупна моќност од 180 kW.

За разлика од тековните центри со новата централа, ќе направиме покрив и настрешница за паркирање на автомобилите.

